

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában, földszint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 151.

ELŐFIZETÉS: Helyben 1 évre 12 frt, 1/2 évre 6 frt, 1/4 évre 3 frt, 1 óra 1 frt. — Vidéken 1 évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr. 1 óra 1 frt 20 kr.

HIRDETÉSEK: 8-hasábos petit sor egyszer 8 kr., minden következőnél 6 kr. Bélyegdíj külön 30 kr. Nyilvántartás 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDATARSASÁG (az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 151.

A legutóbbi szavazás.

— Fővárosi levél. —

Budapest, február 10.

A „Pesti Napló” szerkesztőségében tegnap este nagy élvezettel számították, hogy a legrosszabb, t. i. az ő véleményük szerint legrosszabb, esetben tizenkét szavazattöbbsége lesz a kormánynak az alelnökök választásánál a képviselőházban, de nincs kizárva annak a lehetősége sem, hogy 2—3 szavazattal kisebbségben marad legalább az egyik alelnöknél, miután a választás titkos s az a sok ellensége a kormánynak, amely a szabadelvű párton belül settenkedik, most ki fogja adni a mérget s leszavaztatja a kormányt anélkül, hogy felelősségre volna vonható, az ellenzéki képviselők pedig kivétel nélkül csak rá szavaznak az ellenzék jelöltjére s akkor *Andrássy* Tivadar gróf épügy mint a reverzalista hirbe keveredett *Perczel* Dezső hoppon maradnak. Ez a legbiztosabb módja annak, hogy a gyűlölt kormányt megbuktassa az ellenzék a nélkül, hogy az annyira hangoztatott és féltett elveket feladná.

A multkori szavazásnál, azt mondták, amely nyílt volt, nagyon sok ember nem mert a kormány ellen szavazni. A szélsőbaloldalnak egy nagy része is tüntetőleg meg akarta mutatni a választók előtt, hogy minő szabadelvű maradt, s így arra nem lehetett adni. Avval biztatták azonban magukat, hogy de bezzeg holnap, ez lesz csak az ítélet napja.

Ez csakugyan betelt, ítéletnapja lett, csakhogy a zagyvák pártja, az összehabrodott, zavart váró ellenzék óriásilag csatlódott; maguk a szabadelvű párt vezérmemberei sem remélték, hogy a mai nap ily óriási győzelemmel végződjék. Epen azért, mert titkos szavazással történt meg a döntés, oly értékes a mai szavazás eredménye. Itt csak nem volt feszélyezve senki sem! Mindenki benső meggyőződése és legjobb akarata szerint szavazott és ime a 26 horvát szavazaton kívül, amelyek ma beadattak, a kormánynak még mindig van 55 szavazattöbbsége a házban az egész egyesült ellenzékkel szemben, azaz a szabadelvűpárt jelöltjére 214 szavazat jutott.

Ez pedig annyit jelentene, hogy miután tényleg 51 szabadelvű párti képviselő kimentette volt magát a mai szavazás előtt mint távollevő, a szabadelvű pártnak a házban 265 tagja volna. Ez azonban nem áll, mert tényleg csak 257 tagja van. Ezen szavazatokból tehát az sült ki, hogy vagy a szélsőbaloldal részéről — ami azonban fel sem tehető — vagy — ami már nagyon valószínű, sőt majdnem az egyedül lehetséges eshetőség — a kilépettek közül hatan vagy heten a szabadelvű párttal szavaztak, ami csak újra a mellett bizonyít, hogy a kilépetteknek csak egy része, legfőleg a fele sorozható az ellenzékhez, a másik fele azonban az egyházpolitikai javaslatok kivételével feltétlenül a szabadelvű párthoz szegődött. A szélsőbaloldal néhány vig

legénye a nemzeti párt több szomorú legényével együtt, kis juxokat próbáltak a szavazásnál ma is; így többek közt beadtak 12 szavazatot *Szilágyi* Dezső igazságügyminiszterre, mint háznagyra, kétségtelenül azért, mert meg vannak győződve, hogy *Szilágyi* Dezső bizony mint háznagy is kiválóan töltené be hivatalát, ha nem volna véletlenül igazságügyminiszter. A másik tréfa már komolyabb. Összeállott t. i. *Abrányi* Kornél kezdeményezésére a nemzeti pártnak többé-kevésbé komoly része a program nélküliek pártjával és *Schober* Ernő nevét törölve, a magát csak ritkán mutató nagy képű *Ragályi* Lajosra adták szavazatukat, mint jegyzőre és csakugyan egybegyűlt 54 szavazat. E számban nyert tulajdonképpen az ultramontán gárda a képviselőházban először kifejezést. — Az ellenzék azonban óvakodjék hasonló két élű fegyverektől, mert egyszer majd megtalálja unni a többség az ilyen dolgokat és szintén csak úgy juxból egyszerűen törli az ellenzék által beajánlt egyik vagy másik jelöltet. Vegyék p. o. ma *Hock* Jánost, kinél nagyobb dísz is lehet képzelné a jegyzői karban, és megválasztja azután a többség, mondjuk, *Apponyi* Albert gróft. Vagy nem, ez nem volna sikerre vezető, mert *Apponyi* Albert valószínűleg lemondana, hanem, ami nem is volna olyan igazságtalan, *Hentallert*, aki most kicseppent a jegyzőségből, akire pedig talán rá is fér az a kettős napidij. Nem hiszszük, hogy *Hentaller* az ilyen válasz-

Az „Aradi Közlöny” tárczája.

A divat.

Egy bálest a találkájuk,
Hol szerelmük, vágyódásuk
Szikrája a szívbe hull;
Egy mosolygás, egy kacsintás,
Egy negédes kézszorítás,
És a szikra lángra gyúl.

Kába szívvel, dőre ésszel,
Telve bohó, naiv reménnyel
Ki gondol rá valóban:
Hogy tavaszi virulásnak,
Kikeletnek, fakadásnak,
S ábrándnak is vége van.

Egy szép napon aztán a lány
Egyet gondol s mint a villám
Új lovagért ég, olvad.
És a régi? Mit is tenne,
Egy durranás főbe, melibe
— Mert hát ez most így divat!

ROTTAR SÁNDOR.

A repülésről.

— Az „Aradi Közlöny” eredeti tárczája. —

Maga a problema egyike a legrégebbeknek. Tényleges megfejtését naponta mutatja a madarak példája, nem is említve a számtalan kellemetlen rovar, a repülő halat és az emlősök sorából a repülő kutyát, mókust meg

a denevért. Csakhogy a megfejtés, ha *Daedalus* és *Ikarus* „szárnypróbálgatásait” vesszük az első kísérletnek, néhány ezer évvel czammog még mindig a problema kijelentése mögött.

Ma legalább annyival jobb helyzetben vagyunk, hogy a kérdés különböző árnyalataival tisztába jöttünk és némely részletekben közelebb jutottunk a megfejtéshez. E sorokban pláne a repülésnek egyik szempontból tényleg megvalósított módjáról akarok referálni, a melyet a problema helyes elemzése kaposán a német *Lilienthal* oldott meg, legalább is annyira, hogy a repülést mint sportot, s mindenesetre a képzeltető legszebb sportot lehetségessé tette.

Magának a repülésnek legáltalánosabb értelmezése abban áll, hogy a levegőnél nagyobb sűrűségű testet, akár saját részeinek, akár a környező levegőnek mozgásai révén képesek vagyunk a levegőben szabadon emelni, lesüllyeszteni és minden tetszelgős vízszintes irányban mozgatni.

A feladatot, mint tapasztaljuk, könnyebb volt felállítani, mint megoldani s ma még nem lehet előre megmondani, hogy olyan géppel, amelynek szerkezete lényegesen különbözik a madártest szerkezetétől, egyáltalán képesek is leszünk-e megoldani. Az mindenesetre bizonyos, hogy a madarak tényleg repülnek s legegyszerűbbnek látszik magunkat ezen repülés tanulmányozásához tartanunk.

A madarak repülése három, a természetben egymásba minduntalan átmenő alakra osztható. Az első az úgynevezett „c s a p k o-

d á s” vagyis a mozdulatlan levegőben való röpködés, amelynek példáját mutatja a függélyes irányban felrepülő veréb. A második alak a mozdulatlan levegőben történő „vezés”, a melyet teljes szélcsendben vízszintesen haladó madaraknál láthatunk. Harmadik alak a „vitorlázás”, ezen a jobb repülőknél sokszor megfigyelt ügyesség, amelylyel minden szárnycsapás és látszólag minden erőfeszítés nélkül usznak tova a levegőben.

Legnagyobb munkaerőt igényel a repülés első módja, a csapkodás. Ezt csakis a legkisebb madarak és a rovarok képesek kifogástalanul végezni s épen ezen a nemén a repülésnek szenvedett hajótörést a mesterséges repülés megfejtésére irányzott kísérők tulnyomó része. Más kutatók már helyesebb nyomon jártak, mikor a repülésnek második nemét, a kevesebb munkával járó evezést kezdték ajánlatba hozni, míg végre *Lilienthal* gondolt először arra, hogy épen a legnagyobb madarak vitorlázának legkitünőbbben, miközben tényleg alig számbavehető munkát végeznek. Ő tehát mintegy a másik végén ragadta meg a problémát s ezen az uton csakugyan ráakadt a megfejtésre.

A megfigyelések már régóta arra vezettek, hogy a nagy madarak vitorlázása csak szeles időben vehető észre s legtökéletesebben akkor ha a szél erőssége bizonyos alsó határnál nagyobb. A „vitorlázás” alkalmazása tehát a mozgó levegőnek bizonyos képességével van egybekötve. *Lilienthal* azt hiszi, hogy minden mozgó levegőtömeg mozgá-

tást el nem fogadná, és Hock János szépen megvárhatná a jövő ülészakot. — Nemde ez teljesen jogosult eljárás volna szemben az ellenzék ugrádozásával, csak hogy hathatósabb és csattanósabb. Jó lesz tehát, ha már megegyezésre jutottak, szépen meg is maradni a megegyezés alapján. (y.)

BELFÖLD.

Horánszky és az egyházpolitika.

A szepesi választó-kerület ellenzéki s különösen függetlenségi választói már régebben levelet intéztek a kerület országgyűlési képviselőjéhez Horánszky Nándorhoz, melyben szemére vetik, hogy mindaddig tartózkodott a liberális egyházpolitikai javaslatok mellett való állásfoglalása iránt nyilatkozni. A választók levelükben annak a reményüknek adnak kifejezést, hogy Horánszky Nándor a nemzeti párt alelnöke, a házassági reform mellett törmajd lándzsás. Elvek emberei lévén, hű marad elveihez épügy, mint a milyen híven követték Horánszky zászlaját a szepesi kerület választói a képviselőválasztások idejében. A nyílt és férfias hangon tartott levélre Horánszky eddig nem válaszolt.

A polgári házasság.

Wekerle az egyházpolitikáról.

A turini *Gazetta del Popolo* egy hosszú interview-t közöl, a mely — mint tegnap távirataink közt említettük — az újság levelezője és Wekerle miniszterelnök közt történt. A magyar egyházpolitikai kérdésekről a miniszterelnök így nyilatkozott a hírlap-tudósító előtt:

Az egyházpolitikai kérdéseket maga az egyház vetette föl azzal, hogy nem akart beleegyezni abba, hogy a papság az anyakönyvvezetés körül az államnak, akár csak a tisztviselő, segítségére legyen. Azokat az eszméket, a melyeknek megvalósítására a jelenlegi kormány vállalkozott, már Deák Ferencz is vallotta. Az egyház pozíciója Magyarországon nagyon meggyengült az által, hogy nem vette tekintetbe ezeket az elveket.

A képviselőházban az egyházpolitikai

javaslatoknak, jelesen a polgári házasságnak nagy többsége lesz. A javaslatnak körülbelül ötven elvi ellenzője van, míg az az ellenzék, a mely a kormány ellen e javaslat tárgyalásakor manővert készült folytatni, százhusz szavazattal rendelkezik. A főrendiház, bár csekély többséggel, de meg fogja szavazni a javaslatot, mert a közvélemény, a mely a reform mellett nyilvánul, hatalmasabb, mint a főrendiház és ennek ellenállása a népi óriás s általános óhajával szemben nem jöhet komolyan számba. A főrendiház reformja feltétlenül szükséges, de azt nyugodtabb időkre kell halasztani.

Wekerle miniszterelnök ezután Olaszország pénzügyi viszonyairól szóló és kritikusan mondta őket, noha a bajok szerinte csak átmenetiek. Nem áll, hogy Olaszország sok pénzt elfecsérelt — így végezte be szavait Wekerle — Olaszország sok államférfiut pazarolt el, pedig nincs oly gazdag állam, a mely nagy politikusait ily módon elhasználna.

A liberális katolikusok értekezlete.

A budapesti szabadelvű katolikusoknak a ma vasárnap d. e. fél 11 órakor a terézvárosi kaszinó dísztermében tartandó nagy értekezlete iránt a szervező-bizottsághoz beérkezett jelentések szerint rendkívül nagy az érdeklődés a főváros összes köreiből. A közélet számos kitünősége előre bejelentette megjelenését, sőt az ország minden részéből, még a legtávolabbi vidékekről is, egymást érik a jelentkezések, hogy részt akarnak venni egy országos nagygyűlésen.

A függetlenségi magatartása.

A függetlenségi és 48-as párt értekezletének határozata, melyet az egyházi reformokra nézve el fog foglalni, körülbelül már ma is megállapítható. Ugyanis, ha a külső jelekből és az értesülések után lehet ítéletet formálni, úgy a pár minden valószínűség szerint fentartja múlt év május 20-iki határozatát, melynek értelmében a párt többsége megszavazza az egyházi reformokra vonatkozó törvényjavaslatokat és egyúttal kimondja, hogy azok, a kik részint állásuknál, részint benső meggyőződésüknél fogva azokhoz nem járhatnak, a pártnak továbbra is tagjai maradhatnak.

Ezzel a párt egységét óhajtják megővni anélkül, hogy ebből egyéb consequentiák le volnának vonhatók.

sának egy részlete felfelé irányul, vagy, a mi ugyanaz, nincs olyan mozgó levegőtömeg, amely állandóan tisztán vízszintes irányban mozogna, anélkül, hogy felfelé irányuló összetevője kimutatható volna. Így például ha a 10 méternyi sebességű szél a vízszintes fókhoz 3—4 foknyi lépéssel mozog, akkor ez a mozgás egy körülbelül 60 centiméternyi függőlegesen felfelé irányzott szélességet létesít, amely egy kifeszített ernyőnek lezuhánása elé már elég jelentékeny akadályt gördítene.

Lilienthal ezen megfontolások után a kísérleti meghatározásokhoz fordult. Ezek a hosszadalmas tanulmányok arra az eredményre vezették, hogy a dagadó vitorlához hasonló és lejtősen beállított görbe felületeknek levegőben történő vízszintes mozgásainál bizonyos görbület mellett az erőnek túlnyomó nagy része esik a függőleges irányba s a vízszintesbe annál kevesebb.

Legalkalmasabbnak mutatkoztak az olyan ívezett felületek, amelyeknek ivmagassága az ivnyílás hosszának tizenkettedrészét képezte. Ha ezeket a méréseket nem nyugvó levegőben, hanem a szélben végezzük, azt tapasztaljuk, hogy a hajlott felület vízszintes irányu mozgására szükséges erőnek a vízszintes irányba eső részlete egészen elvész, sőt ellenkező irányúvá is válik, ami a vitorlának emelkedését vonja maga után, miközben mintegy magától repül szél ellenében. Mindezekből Lilienthal azt következtette, hogy például egy golya minden erőlködés, vagyis szárnycsapás nélkül tudna repülni olyan szél ellené-

ben, amelynek sebessége 10 méter vagy ennél nagyobb. Nevezetesen, hogy a tények e tekintetben nagyon megfelelnek az okoskodásnak.

Mindamellet még egy nagyon fontos tényezővel nem számoltunk eddig. Ha a számításokból nyert adatok szerint szerkesztünk egy mesterséges madarat, sőt ha egy gondosan kitömött igazi madárnak szárnyait rögzítjük a vitorlázáshoz alkalmas helyzetbe, s ledobjuk őket egy toronyból a légtengerbe, ezek egy pár pillanatig tényleg követik ugyan a vitorlászzerű mozgást, de csakhamar felbillenek, leesnek és összezuhanódnak. Ugyanígy jár különben az olyan vitorlász hajó is, amelynek vitorláját a kellő irányba hozzuk, de abban egyszersmind meg is rögzítjük, vagy ha a vitorla kezelését habár elméletileg akármennyire képzelet, de gyakorlatilag nem kipróbált kormányosra bizzuk. A dolog másik része a repülés problémájának a megoldásában is a gyakorlatnak a testi ügyességnek a feladata. A fiók-golya sem képes azonnal repülni az első szárnypróbálgatásokkal; a korosolyázást, bizoziklizést, uszást szintén tanulunk és hosszasan begyakorolnunk szükséges.

Lilienthal szerint tehát három feltétele van a vitorlázó repülésnek: 1. Cél szerűen boltozott szárnyak, 2. Kellő szélesség, és 3. a repülés megtanulása.

Evvel a harmadik feltétellel pedig nem szabad úgy számolnunk mint az az ember aki nem akart addig a vízbe menni míg uszni nem tud, hanem annak, aki repülni akar valaha, erősen be kell magát erre a célra gyakorolnia. A „training“ pedig egyáltalában nem

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

— Az „Aradi Közlöny“ távirati tudósítása. —
Budapest, február 11.

Kezdeté d. e. 10 órakor.

Elnök: Bánffy Dezső br.

Jegyzők: Perczel Beni, Schober Ernő, Bartók Lajos.

A kormány részéről jelen vannak: Wekerle Sándor miniszterelnök, Hieronymi, Tisza Lajos, Lukács, Szilágyi, Bethlen András gróf és Josipovich.

Hitelesítették a múlt ülés jegyzőkönyvét.

Elnök bemutatja Arad feliratát a katonai levelezések tárgyában.

Kiadták a kérvényi bizottságnak.

Bemutatja a csornai népgyűlés feliratát Linder György mandatumára ellen.

Szintén kiadták a bizottságnak.

Elnök jelenti, hogy a bizottságok megalkultak.

Tudomásul vették.

Perczel Beni jegyző jelenti, hogy Helfy Ignác a bankszabadalom meghosszabbítása, Sima Ferencz a csongrádi alispán állítólagos erőszakoskodása és egy Csongrádon előfordult sikkasztás, Meszlényi Lajos pedig a parlamenti helyzet tárgyában jegyeztek be újabb interpellációkat.

Az interpellációk az ülés végére maradnak.

Ezután megejtették a szavazást a bizottságokra. Az eredményt később hirdetik ki.

Elnök javasolja, hogy a jövő héten ne legyen ülés és a ház folyó hó 19-én kezdje meg ismét tanácskozásait, még pedig a polgári házasság tárgyalásával. (Helyeslés.)

Madarász József szükségesnek tartja, hogy mielőbb tárgyalják a javaslatot a polgári házasságról, mert óhajtatja, hogy ez a reform mentől hamarabb törvénykönyveinkbe kerüljön. (Zajos helyeslés.) Csak ezt akarta mondani. (Helyeslés.)

Thaly Kálmán azt kéri, hogy a fölötté fontos millennárius javaslat ne halasztódjék el bizonytalan időre, hanem azt még kellő időben vegyék tárgyalás alá. (Helyeslés.)

Ugron Gábor csodálja, hogy ha így sürgetik a polgári házasságot, gondoskodni kellett volna arról is, hogy a javaslat ki legyen osztva. Ha a szabadelvűek 18 évig fontoskod-

nehéz és épen nem veszélyes. Persze hiba volt azok részéről, akik hasonló szárnyszerkezettel repülni próbáltak, mindjárt háztetőről, vagy valami magas toronyról lebozsátkozni; először azt kell megtanulnunk, hogyan repülünk a föld felszínéhez közel; a felemelkedés csak a gyakorlat magasabb fokán próbálható meg. Lilienthal a begyakorlásra erdőtlen lejtős tájéket választ, a melynek hajlása a szél irányával ellenkezőleg lejt. Kifeszíti a szárnyait és lefelé kezd szaladni a lejtőn.

Néhány kísérlet után sikerül neki, mielőtt a levegőhöz képest kellő viszonylagos sebességet ért el, a lábait felhúzza, a levegő által vitetnie magát s így lassankint mindig nagyobb és nagyobb ugrásokat tehet meg, miközben folytonosan közel marad a talajhoz, tehát semmitféle veszedelemnek nincs kitéve, sőt csakhamar kellő léleknyugalommal képes megtenni gyakorlatait.

Lilienthal 3—4 méternyi sebességű szelek mellett kezdte meg röptülési gyakorlatait. Mielőtt a kellő biztonságot megszerezte magának, megpróbálkozott az erősebb szelekkel is, felröppenésének iránya mindinkább közeledett a vízszinteshez, míg hirtelen szélrohammoknál akárhányszor 30 méternyi magasságra is képes volt minden félelem nélkül emelkedni, sőt másodpercekig tudott lebegni minden mozgás nélkül a levegőben.

Felröppenéseinek legnagyobb vízszintes távolsága már most is eléri az 500 métert; tartamuk körülbelül 1 perc.

Az ily repülő készülék kormányzása különben sokkal könnyebb feladat, mint eleinte

tak egy reform behozásával, akkor itt és most is szükség van, hogy a képviselők is kellően tanulmányozhassák. (Nagy zaj.) Ha hétfőn osztják ki a javaslatot, nem bánja, ha 19-én tárgyalják. Egyébként nem. Kérde Wekerlét, hogy hogyan lehetséges e javaslatot előbb tárgyalni, mint az anyakönyvelést? (Nagy zaj.) Hiába zajongnak, én megmondom a véleményemet nyíltan, mert én azt tehetem és mert én megvetem, utálom a bujkálást. (Nagy zaj. Rendre! Rendre!)

Elnök: Ugron képviselő urat rendre utasítom.

Ugron Gábor kijelenti, hogy ha hétfőn megkapják a javaslatot, csak abban az esetben egyezik bele az elnök által javasolt napirendbe.

Elnök biztosítja a házat, hogy a javaslat idejében a képviselők birtokában lesz.

Miklós Gyula Ugronnak telet. Felhívja Ugront, hogy nevezze meg: kikre értette azokat a kifejezéseket, amelyeket használt. Ha nem tenné ezt, akkor majd tudni fogja a módját, hogy mint szerezzen elégtételt a házon kívül.

Ugron Gábor szólni akar.

Wekerle Sándor is szólni akar.

Ugron Gábor: Személyes kérdésben szölk. Az előttem szólott képviselő urnak nem felelek, mert sokkal többre becsülöm saját magamat. (Tetszés balfelől. Nagy zaj jobbfelől. Felkiáltások: Hohó!)

Wekerle Sándor Ugron kérdéseit illetőleg azt feleli Ugronnak, hogy a kormány egészen nyíltan tájékoztatta az országot programjáról és itt kétségnek helye nincs. Ne oktassa tehát szót és pártját megfontolásra, mert szóló és pártja egész nyíltan és programszerűen jár el. Ezzel kapcsolatban azonban figyelmébe és megfontolásra ajánlja, hogy használ-e az általa is óhajtott nyugalomnak, ha minden alkalmat megragad a türelmetlenség szítására, sőt provokálására. (Zajos, hosszas helyeslés.) Thalynak azt feleli, hogy a millenaris javaslat tárgyalásának módját ejtik a kellő időben. Egyébként oszlatkozik az elnök javaslatához. (Helyeslés.)

Polónyi Géza az elnök javaslataihoz hozzájárul. Az eszmék tisztázásához hozzájárul ő is, amidőn konstatálja, hogy a kormány jó-hiszemőségét kétségbe nem vonja, mert a bi-

gondolták; a haladás irányát a test súlypontjának jobbra- vagy balra való áttételével kényelmesen lehet módosítani.

A készülék hátolsó részén függélyes kormánylapát pótolja a madár farktollait. Ha a test súlypontjának állandóan egyoldalú helyzetet adunk, minden nehézség nélkül képesek vagyunk körben mozogni s visszaérkezni a kiindulási pontra is.

Lilienthal számításai szerint 10 méternyi szélesség elégséges volna arra, hogy 14 négyzetméter szárnyfelület mellett szabadon tudjon lebegni a repülő ember. Ő maga még csak 7-8 méternyi szélesség mellett érzí magát teljes biztonságban; gyakorlatait azonban tovább folytatja s ha a 10 méternyi szélesség többé zavarni nem fogja, képes lesz, mint a nagy ragadozó madarak, csavarvonalban felemelkedni tetszőleges magasságra s ott vízszintes irányban tetszőleges messze tovább haladni.

Annyi már most is mindenestre bizonyos, hogy a Lilienthal-féle kísérletek a könnyen gyakorolható sportszerűségig fejlődtek.

Mint testgyakorlatot, a repülést is melléje sorozhatjuk a hőcsónakázásnak, korecsolyázásnak, bicyklizésnek, uszásnak, vitorlázásnak és egyéb hasonló szép sportoknak. Az is alig szenved kétséget, hogy testileg fejlett, erőteljes fiatal emberek kezében ez a sport és az ő gyakorlásának eszközei csakhamar a tőkélynek oly magas fokára fejlődhetnek, amelyen a légurainak hatalmas repülését mindenben utánozhatnók.

(Du Bois-Reymond után)

FÉNYES DEZSŐ.

zottságban Szilágyi kijelentette, hogy a kormány e két javaslatot egyszerre terjeszti szentesítés alá. (Helyeslés.)

Wekerle Sándor nem gondolta, hogy van valaki, aki a bizottsági tárgyalást figyelemmel ne kísérte volna. De mert Polónyi most provokálta, hogy áll még Szilágyi kijelentése, kijelenti, hogy igen is áll: a polgári házasság és anyakönyvvezetés csak egyszerre fognak szentesítés alá kerülni. (Helyeslés.)

A ház ezután az elnöki javaslatot elfogadta.

Az interpellációk.

Helfy Ignác a következő kérdést intézte a miniszterelnökhöz a bank szabadalom meghosszabbítását illetőleg:

Az osztrák-magyar bank f. hó 5-én tartott közgyűlésének egyik határozata így szól:

„A két kormány kívánságának megfelelően, az osztrák-magyar bank főtanácsa már most felhatalmaztatik, hogy a jelenlegi szabadalomnak megújítása és esetleges módosítására nézve mindkét kormány nyal a banktársaság érdekeinek megóvása mellett tárgyalásokba bocsátkozzék. A főtanács utasítatik, hogy ezen tárgyalások eredményét határozathozatal végett idejekorán a közgyűlés elé terjeszse.

Ugyancsak e közgyűlés jelentéséből értesülünk, hogy a t. miniszterelnök ur mult január hóban e tárgyban átiratot intézett az osztrák-magyar bankhoz.

Ennélfogva kérdem:

1-ször: Hajlandó-e a t. miniszterelnök ur az említett átiratot szó szerinti szövegében a képviselőházzal közölni?

2-ször: Az osztrák magyar bank társasághoz intézett felszólításában az a szándék vezérli e a kormányt, hogy a bankszabadalmat a jelenlegi dualisztikus szervezet fentartása mellett ujítsa meg, avagy nem látja-e célszerűbbnek a még hátralévő, majdnem négy évi időközt arra használni fel, hogy hazánk államiségának és ipari és kereskedelmi érdekeinek s hitelgényeinek teljesen megfelelő önálló jogkibocsátó és hitelszabályozó intézet létrehozásáról gondoskodjék.

Wekerle Sándor a fölött csodálkozik, hogy szólott Helfy aival vádolja, mintha szóló előbb a bankot értesíti s csak azután kérde meg a házat, hogy hajlandó-e a bankszabadalom meghosszabbítására. Szóló erre vonatkozólag emlékiratot is bocsátott ki. A banktörvény értelmében három év előtt kell már tárgyalni, szóló csak az ügy érdekében tette, hogy hamarabb tett lépéseket. Ami a bankhoz intézett leiratot illeti, igenis, hajlandó azt a ház elé terjeszteni és pedig több, közelebről a ház elé terjesztendő javaslat alá. (Helyeslés.)

Ami az önálló bankot illeti, szóló annak jogosultságát eisméri, de ő nem helyezkedik erre az álláspontra és érdekeinket a jelenlegi alapon tartja megóvandóknak és kielégítendőknak. (Helyeslés.) Kéri válasza tudomásul vételét. (Helyeslés.)

Helfy Ignác köszönettel tudomásul veszi a felvilágosításokat, de kijelenti, hogy nem osztja Wekerle felfogását, a külön bankra nézve. Ami érdekeink igazi ápolását csak olyan banktól várhatjuk, amely itt van közöttünk, amelynek gyökerei a mi földünkbe nyulnak s így érdekei azonosak a mi érdekeinkkel. Fentartva magának a jogot, hogy annak idején bővebben a kérdéshez szóljon, kijelenti, hogy a választ nem veszi tudomásul.

Wekerle Sándor miniszterelnök csak azt akarja megjegyezni, hogy az adott viszonyok között még az önálló bank sem ápolhatja jobban érdekeinket, mint történik ez most. Másodszor pedig még az önálló banknál sem engedheti meg a hosszú törlesztési váltókat. (Helyeslés.)

Helfy Ignác félreértett szavait igazítja helyre.

A ház többsége a választ tudomásul vette. Meszlényi Lajos azért interpellál, hogy a kormány a saját erejéből és ne más pártok támogatásával tartsa fenn magát. (Helyeslés.) A kormány pártja 207, ellene pedig 206 képviselő áll. (Zajos derűtség jobbfelől.) Hiába nevetnek, mert ez a csákvári fazekas esete, aki, mikor felborult, nagyot kaczagott. Ezért kérde, nem-e tartja a kormány elérkezettnek az időt arra...

Felkiáltások jobbfelől: Nem! (Zajos derűtség jobbfelől.)

Meszlényi Lajos: Ugy levonja kisebbségi állapotából a következményeket és mondjon le! Ha nem, akkor pedig hajlandó a függetlenségi párt a többi függetlenségi elveket is magáévá tenni és azokról javaslatot beterjeszteni! Visszahonosítani Kossuth Lajost! A választási jog kiterjesztésével tiszta, becsületes választási törvényjavaslatot beterjeszteni! (Zajos tetszés balfelől.)

Wekerle Sándor az interpelláció komoly részeire felel. Azt a csákvári adomát szóló értette csak hogy a vice benna az, hogy azt a viccet nem itt, de Csákváron fogja Meszlényi kihasználni. (Derűtség jobbfelől.) A horvátokat külföldi testvéreknek nevezni pedig még a csákvárinál is rosszabb vice. Egyébként figyelmezteti Meszlényit, hogy a kormány nem hajlandó lemondani, mert mindaddig, amíg itt e házban többsége van, addig politikai gyávaságnak tartaná lemondani. Végül pedig biztosítja, hogy Meszlényitől sem szavazatát, sem elvét nem kéri kölcsön. (Zajos tetszés.)

Meszlényi Lajos röviden reflektált a miniszterelnök beszédére, kijelentve, hogy a választ nem veszi tudomásul.

A ház nagy többsége a miniszterelnök választ tudomásul vette.

Miklós Gyula előbbi felszólalásokra reflektálva kijelentette, hogy a gyorsírói feljegyzések tanúsága szerint olyan kifejezést használt, amelyet valaki fenyegetőzésnek tartana. Minden preszsió nélkül, saját belátásából szükségesnek tartja kijelenteni, hogy a fenyegetőzés szándéka tőle a legtávolabb állott. (Helyeslés jobbfelől.)

Sima Ferencz terjesztette elő két interpellációját. Az egyik vonatkozik a osongrad-megyei helyettes alispán egy erőszakoskodására, amelyért elégtételt kért a meghurcoztak számára. A másik egy jegyzőre vonatkozik, aki többektől beszédett pénzt s azt a saját céljaira fordította. Kéri, hogy ebben az ügyben a megtorlásra siessen a miniszter a lépéseket megtenni.

Az interpellációkat közlik a miniszterrel. Elnök bejelenti a választások eredményét, amelyek a következők:

a. VII-ik bíráló bizottságba: Tuba János.

b. A igazoló állandó bizottságba: Baranyi Ödön.

I. Gazdasági bizottság: Andreánszky Gábor br., Bölöni Ödön, Bornemisza Adám, Fáy Gyula, Izsák Dezső, Kobek István. Nyáry Béla br., Pántotsek Rezső, Perczel Béni, Salmen Jenő br., Wass Béla gr.

2. Igazságügyi bizottság: Barabás Béla, Bölöni Ödön, Chorin Ferencz, Eötvös Károly, Fábiny Theofil, Flugler Károly, Görgey Béla, Haviár Dániel, Hódossy Imre, Issekutz Győző, Jellinek Arthur, Jovánovits István, Kajuch József, Komjáthy Béla, Körösi Sándor, Krajsik Ferencz, Mandel Pál, Matuska Péter, Mohay Sándor, Nedeczey János, Neumann Armin, Polónyi Géza, Popovits Vazul, Teleszky István, Veszter Imre, Wlassits Gyula.

3. Kérvényi bizottság: Antal Gyula, Bernáth Béla, Dániel Gábor, Horváth Béla, Magyar Kossa Géza, Molnár Béla, Nánássy Ödön, Perényi Zsigmond br., Prileszky Tádé, Rudnyánszki Béla, Simó Lajos, Szász Károly, Szuhányi Ferencz, Várady Károly, Vermes Béla, Vörös János, Zay Adolf, Zsámbockréthy József.

4. Könyvtári bizottság: Balás Antal, Belitska Béni, Berger Ignác, Bogdán Virgil, Eszterházy Kálmán gr. Francios Norbert, Illyés Bálint, Mikszáth Kálmán, Rezey Sylvius, Schreiber Frigyes, Ürményi Bernát.

5. Közigazgatási bizottság: Andrassy Tivadar gr., Bethlen Ödön gr., Boross Beni, Dedovich György, Endrey Gyula, Festetich Andor gr., Görgey Béla, Hajós József, Hoitsy Pál, Károlyi Sándor gr., Király Ferencz, Lónyay Géza, Mérey Lajos, Mezey Mór, Neiszidler Károly, Ováry Ferencz, Rakovszky Géza, Rosenberg Gyula, Sigmund Dezső, Solymossy László, Szemere Huba, Tegledy József, Thoroczkay Miklós gr., Uray Imre, Wass Béla gr., Zichy Jenő gr.

6. Közigazgatási bizottság: Barosay Kálmán, Belitska Béni, Beksic Gusztáv, Boncza Miklós, Dániel Gábor, Földvári Miklós, Gullner Gyula, Holló Lajos, Ivánka Oszkár, Kiss Pál, Kun Miklós, Makfalvay Géza, Miklós Gyula, Mikó Arpád, Perczel De-

zsó, Pogány Károly, Pogrányi József, Schöber Ernő, Szabó Imre, Szacsavay Sándor, Terényi Lajos, Tisza István, Tuba János, Zaj Adolt, Zsámbokrétthy Emil.

7. Közlekedésügyi bizottság: Adamovits Béla, Besseney Ferencz, Bethlen Balázs gróf, Boros Beni, Bottlik Lajos, Filtsch József, Frey Ferencz, Justh György, Kállay Lipót, Kolozsváry Kiss István, Kubinyi György, Melczér Géza, Meltzl Oszkár, Meszlényi Lajos, Morzsányi Károly, Nikolics Feodor báró, Nopcsa Elek báró, Sima Ferencz, Szájbely Gyula, Szende Béla, Szily Pongrácz, Szmalovszky Valér, Szunyogh Szabolcs, Thorockay Miklós gróf, Tolnay Lajos, Urányi Imre.

8. Közoktatásügyi bizottság. Bánó József, Besseney Ferencz, Farbak István, Hermann Ottó, Hévizy János, Kemény Endre br., Kiss Albert, Molnár Antal, Okolicsányi László, Pap Géza, Pap Samu, Sággy Gyula, Schuster József, Schwarz Gyula, Schwicker Henrik, Sréter Alfréd, Teleky Sándor gr. (legifj.) Tuba János.

9. Mentelmi bizottság: Babó Emil, Baranyi Odón, Chorin Ferencz, Dániel Gábor, Földváry Elemér, Hedry Lőrincz, Janicsary Sándor, Kaiser János, Klobusitzky János, Konkoly-Thege Sándor, Krajsik Ferencz, Kubinyi Géza, Kund Jenő, Miklós Gyula, Mikó Arpád, Nagy Sándor, Olay Lajos, Szalay Károly.

10. Naplóbiráló bizottság. Baky István, Dörr Soma, Galliuiff Lajos, Gulácsy Dezső, Gull József, Gutenau Károly, Ivanovics Iván, Janicsary Sándor, Kék Lajos, Madarász Imre, Majthényi István, Ováry Ferencz, Pap Géza, Pantotsek Rezső, Podmaniczky Frigyes br., Schäffer Dezső, Schuster József, Szilágyi István, Szuhányi Ferencz, Teleky Arpád gr., Tóth János, Véghső Gellért, Vermes Béla, Vuja Péter, Witmann János, Zmertych Iván.

11. Pénzügyi bizottság: Andrassy Géza gr., Bujanovits Sándor, Busbach Péter, Darányi Ignác, Dániel Ernő, Falk Miksa, Fenyvessy Ferencz, Fesztetich Andor gr., Gyurkovich György, Harkányi Frigyes, Hegedüs Sándor, Heli Ignác, Horánszky Nándor, Kovács Albert, Králitz Béla, Latkóczy Imre, Láng Lajos, Molnár József, Neményi Ambrus, Pázmándy Dénes, Probstner Arthur, Pulszky Agost, Szerb György, Széll Kálmán, Teleki Géza gr., Ugron Gábor.

12. Számvizsgáló bizottság: Bauszern Guidó, Beles János, Csigó Pál, Drescher Ede, Filtsch József, Galliuiff Lajos, Lupa Péter, Márkus József, Molnár Józsiás, Vinez Gyula, Vuja Péter.

13. Véderő bizottság. Ambrózy Béla br., Bolgár Ferencz, Földváry Elemér, Hadik Endre gr., Josipovich Géza, Jósika Gábor br., Kemény Akos br., Kubinyi György, Lits Gyula, Münnich Aurél, Nagy István, Badvánszky György, Szily Pongrácz, Teleky József gr., Thalyi Kálmán, Tisza László, Tóth Aladár, Tóth Ernő.

14. Zárszámadás vizsgáló bizottság: Amon Ede, Balla Gyula, Beles János, Bobula János, Boda Vilmos, Demko Pál, Fest Lajos, Hoitsy Pál, Kabos Ferencz, Matunci Márton, Mihályi Péter, Nagy Sándor, Pálffy Elemér, Rónay János, Szmalovszky Valér, Tompa Antal, Zakó Milán, Zselénszky Róbert gróf.

15. Vízügyi bizottság: Besseney Ferencz, Heckenast György, Horváth Gyula, Károlyi István gr., Kende Mihály, Lázár Arpád, Magyar Kossa Géza, Markovics Kálmán, Mülek Lajos, Nagy János, Nákó Kálmán gr., Papp Elek, Perczel Béni, Bohonczy Gedeon, Stájevits János, Teleky Domokos gr., Terényi Lajos, Victorisz Miklós.

16. Az orsz. képviselő választások feletti bíraskodásról szóló törvényjavaslat tárgyalására kiküldött bizottság. Apáthy Péter, Bölöni Odón, Chorin Ferencz, Dókus Ernő, Fest Lajos, Fluger Károly, Földváry Miklós, Görgey Béla, Gullner Gyula, Horváth Géza, Jellinek Arthur, Kabos Ferencz, Konkoly-Thege Sándor, Krajsik Ferencz, Latkóczy Imre, Makfalvay Géza, Matuska Péter, Meskó László, Miklós Gyula, Mohay Sándor, Molnár Antal, Münnich Aurél, Perczel Dezső, Pulszky Agost, Bohonyi Gyula, Szentiványi Kálmán, Szinay Gyula, Teleszky István, Tisza István, Visontay Soma.

17. Földmívelésügyi bizottság. Andreánszky Gábor br., Csigó Pál, Deésy Zoltán, Dókus Ernő, Fehér Miklós, Fest Lajos, Fesztetich Andor gr., Gencsy Albert, Jósika Gábor br., Kabos Ferencz, Kubinyi György, Lehoczky Vilmos, Luby Géza, Meltzl Oszkár, Noszlópy Gyula, Perczel Dezső, Soly mossy László, Szemere Huba, Szunyogh Szabolcs, Tisza István, Vásárhelyi László.

18. A közigazgatási bíróságokról szóló törvényjavaslat tárgyalására kiküldött bizottság. Apáthy Péter, Beksich Gusztáv, Boncza Miklós, Chorin Ferencz, Földváry Miklós, Görgey Béla, Gullner Gyula, Gyurkovich György, Holló Lajos, Issekutz Győző, Latkóczy Imre, Lits Gyula, Miklós Gyula, Morzsányi Károly, Mülek Lajos, Perczel Dezső, Pogrányi József, Rohonyi Gyula, Szabó Imre, Szederkényi Nándor, Terényi Lajos, Tisza István, Tomesányi László, Wlassits Gyula, Zay Adolt.

Tuba János letette az esküt mint bíráló bizottsági tag.

Az ülést felfüggesztették 10 percre, hogy a bizottságok megalakuljanak.

Ülés végén az elnök bejelentette a bizottságok megalakulását.

Városi közügyek.

Folytatolagos sorrendje

az Arad szab. kir. város törvényhatósági bizottsága által 1894. évi február hó 14-ik napján d. u. 4 órakor tartandó rendes havi ülésében tárgyalás alá kerülő ügydaraboknak.

22. A nagymélt. m. kir. belügyminiszteriumnak intézvénye a városi nyugdíjalapról 1894. évre szerkesztett költségelirányzat jóváhagyása tárgyában.

23. A tanács jelentése Nachtnébel Odón, Sambura János, Albert Lidia és Nyiga György által emelt új épületek községi adómentességének engedélyezése iránt.

24. A tanács jelentése Atzél Péter leköszönése következtében az iskolaszéknél üresedésbe jött tagsági hely beöltése iránt.

25. U. a. az óvoda és tanköteles gyermekeknek f. é. február és márczius hónapokban fogantatandó összeírása iránt teendő intézkedések tárgyában.

26. A tanács jelentése a vásártéri laktanya kibővítése tárgyában.

27. U. a. a Kossuth-utcai laktanyánál tervezett fegyverraktár kiépítésére vonatkozólag.

28. U. a. a vágóhid építésénél felmerült több munkák tárgyában.

29. Az iskolaszék előterjesztése az újtelepítvényi és a gájai iskola épületeknek egy egy tanyteremmel való megnagyobbítása iránt.

30. A tanács jelentése a közös hadseregbeli katonaság által lovardai célokra használt területek visszaengedése iránt teendő intézkedések tárgyában.

31. A nagyméltóságú belügyminiszterium az 1894. évi kövezési munkákra vonatkozó határozat jóváhagyó intézvénye.

32. A tisztí ügyészség jelentése Andrénny Károly és fiai czéggel a vasanyagok szállítására nézve kötött szerződés jóváhagyása iránt.

33. A tanács jelentése az aradi pénzügyigazgatóság által január hóban elő és leirt állami adók után elő és leirandó községi adó tárgyában.

Arad, 1894. február 10-én.

Kiadta:
INSTITORIS KÁLMÁN,
főjegyző.

Arad a múlt hóban.

— Polgármesteri jelentés. —

Tek. Törvényhatósági Bizottság!

Az 1894. évi január hóra vonatkozó jelentésemet van szerencsém a következőkben előterjeszteni.

A közegészségi viszonyokban az előző havhoz arányitva hanyatlás állott be, a halálozások száma 51-el emelkedett. A felmerült betegülések közül a hurutos-lobos és gümökóros bajok leggyakrabban jelentkeztek. Az influenza járványnak e hóban 380 esete jelentetett be. Meghalt influenza következtén 12 egyén. A difteritis járvány kissé növekedett. Bejelentetett 30 eset, mely számból esik az 1 éves gyermekekre 2, a 2—5 évesekre 14, a 6—10 évesekre 8, a 11—15 évesekre 5, azonfelül 1.

Város részek szerint betegült a belvárosban 21, Pernyáiban 1, Sarkadban 4, Gájkülvárosban 4. Meghalt difteritisben 6 gyermek. Croup előjött 3. Más ragályos-járványos betegségek közül a vörheny 3, a typhus 1 esettel volt bejelentve. A trachomás betegek száma volt decemberben 13, szaporodott 4, gyógyult 6, gyógyítás alatt maradt 11, kórházban kezeltetett 10, ezek közül idegen 5. Elhalt összesen 155 egyén, 75 férfi, 80 nő, az elhaltak között helybeli 147, idegen 8. Bal eset következtén meghalt 4, halva született 9. A városi lakosság halálozási évi aránya: 1000:39,9.

A megyei közkórházban ápolatott 431 egyén, az izraeliták kórházában 28, összesen 459, ezek közül gyógyult 209, javult 28, meghalt 24. Az ápoltak között helybeli illetőségű volt 28.

A népességi viszonyok szintén hanyatlottak, a születések száma a múlt havi eredményénél 8-al, a halálozások számánál pedig 14-el kevesebb volt. Elve született 133 gyermek, 63 fiu, 70 nő, törvényes 108, törvénytelen 25. A születések évi aránya 1000:34,2. Házasság kötött 35.

(Folytatása következik.)

IDÓJÁRÁS.

Légnymás: reggel 7 órakor 760.6 milliméter. délután 2 órakor 758.0 milliméter. Hőmérsék: reggel 7 órakor C° + 3.5, délután 2 órakor C° + 11.1. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor DK. 4. délután 2 órakor N. 3. Felhőzet: reggel borult, délután borult. Csapadék az utóbbi 24 órában: 0 milliméter.

Alap az öreg honvédeknek.

— Az „Aradi Közlöny” eredeti tudósítása. —

Arad, február 10.

Tegnap délután határozta az adakozók ama pénz hovatordítása felett, melyet 1867-ben Atzél Péter, Arad város akkori polgármesterének kezdeményezéséből gyűjtöttek a koronázási alap javára.

Az értekezleten Salacz Gyula kir. tanácsos, polgármester elnöklete alatt jelen voltak:

Pekár Károly, Varjassy József, Lukácsy Miklós, Bogdánffy Gergely, Egenhoffer Ferencz, Cserepes Ferencz, Tarjányi Vilmos, Avarffy Ferencz dr, Papp János, Baltha Miklós, Murády János, Urbányi Béla, Kosztká Gusztáv, Mittelmann D. Ferencz, Matavovszky Nándor, Reicher Béla, Dániel Kálmán, Simon Gábor.

Salacz Gyula röviden vázolja az értekezlet célját. Elmondja, hogy 1867-ben a városi közgyűlés Atzél Péter, a város akkori polgármestere, a koronázási jubileum kiküldött bizottság elnökének előterjesztésére egy gyűjtést rendelt el, melyet a koronázási alap javára akartak fordítani. A gyűjtés szép eredménnyel indult meg és zárult be. A pénzeket Bettelheim Vilmosnál fizették le az aláírók. Bettelheim megbízatást kapott arra nézve, hogy a pénzt helyezze el az aradi első takarékpénztárban, s felszólítás után juttassa rendelkezési helyére. A pénz azóta ott gyűmölcsözik.

Nemrégén levelet kapott Salacz polgármester Bettelheimtől, ki hivatkozva hajlott horára, intézkedést kér aziránt, mit tegyen a reá bizott pénzzel. Salacz válasza után a takarékpénztárban van letétbe helyezve.

Az összeg az időközi kamatokkal együtt 7913 frt 53 kr-ra rug. Ennek hovafordítása iránt Salacz Gyula polgármester — Atzél Péter levele nyomán — azt indítványozza, hogy az összeg kamataival segélyezzék az öreg honvédeket, ha pedig azok elhalnak, fordítsák az egész pénzt valami nemzeti célra.

Ő maga, valamint Atzél Péter is azon van, hogy az összeget csatolják annak idejében a szabadságharoziereklyemzeum elhelyezésére emelendő palota alapjához, vagy ha ennek szükségessége fenn nem forog építtessék a pénzen egy diszes mauzóleum a vesztőhelyen.

Az értekezlet az indítványt Lukácsy Miklós és Varjassy József hozzászólása után elfogadta, s elhatározta, hogy a pénz kezelésére az említett értelemben Arad városát fogja felkérni.

A kis direktor.

— Legeslegifjabb Leszkay Bandiról. —

Szavamra mondom, ha librettista volnék (amint hogy nem vagyok), s egy ügyes témám volna holmi kacagató operettre, csak a „K i s d i r e k t o r” címet adnám neki. Nem tudom miért ragaszkodom épen ehhez a két szóhoz, holott vannak szavak, melyek egymagukban is többet érnek ezeknél (pl. Haupttreffer, hozomány stb), de hogy ragaszkodom, az már bizonyos, és pedig mióta hatan ültünk egy asztalnál a Zemplényiben.

Gyönyörű szépen sütött a nap. Valódi temetésre való idő volt. Egy sugarkéve épen oda tűzött az orrom hegyére jöllehet másnak époly alkalmas orra van ilyes nyilvános mulatozásra, mint nekem. Az utcán zsongott a nép.

Engem már sem a nap, sem a nép nem bosszantott. Erdekes témáról folyt a diskurzus: a direktorokról.

Mikor elhallgattuk Leszkay piros bosnyaksipkájának történetét, én vettem át a szót:

— A szerkesztőség a szezon kezdetén épen nem kapott a színháztól egyebet, mint a heti műsort. Vettük, adtuk, amint jött. Am egy napon picziny illatos levélke érkezett. (Ugyan melyik picziny levél nem illatos?) Gömbölyű betűi úgy vibráltak a szemünk előtt. Aligha láttunk gyönyöbber női írást. Benn a levélben ez állott:

* A színház köréből. Ma este „Mongoldin ur felesége” kerül színre. Ez a kacagató bohózat, mely Európa szinpadait óriási hatással járta be, valószínűleg nálunk is zsufolt ház előtt kerül bemutatásra. A főbb szerepeket Rónaszéki, Bácsné, Tompa, Kézdy Juliska és Kény Boriska játsszák.

— Nos és?

— Nos és... egyéb semmi! Hanem mindennap kaptuk ezeket a gyöngybetűs, aranyseleges leveleket, bennük a reklámmal... Azóta igaz megint változott a világ sorja! Jönnek a szürkeborítékú, hivatalos-arcú kommunikék, melyekben a tintafolt hiányán kívül alig van egyéb poézis!

— De hát ki írta a reklamokat, novellába való kis leveleket? — kérdezte az egyik asztaltárs.

— Nini, amott jön Leszkayné; a kis át is hozza! — vágta el az utat feleletem elől egy színész-mesterember.

Csakugyan jött. Arczán a büszke anya boldogsága ült. Folytonosan arra a parányi emberkére nézett, aki ott izgett-mozgott a gyermekkosziban, s csak akkor vett észre, mikor a nagy integetés, köszöngetésben már kifáradtunk.

Mosolygott, majd felénk fordította a babakocsit, s bemutatatta legfiatalabb barátunkat, kiről én ismeretségünk második napján már librettót szerettem volna írni.

A kis direktor (mondj: ifj. Leszkay Bandi) már több hónapos és hosszabb 52 centiméternél, így idő és térbeli tekintetben fölötté áll Borisnak, Bulgária legújabb trónörökösének, sőt az az egy foga mely tegnap előtt jelentkezett piczi szájában, határozott nagykorúsági bizonyítvány a gyufányi felséggel szemben.

Igaz, hogy Bandika hajlott kora daczára nem tulajdonosa a vitézség-rend közep finom keresztjének, sem nem tulajdonosa egyetlen ezrednek sem, de meg van az az elégtétele, hogy a papája, tartalékos huszártiszt, s egy jól szervezett szintársulat direktora.

Mikor úgy néztük a kis piros-pozsgás babát, anya is ő is mosolygott. Csak hogy míg a mama mosollyal felénk, addig ő hamiskásan a mamára. Mintha azt akarta volna mondani:

— Mamuska, ne higgy a színészeknek! Most is csak azért becznek engem, hogy holnap „a kontó”-t kapjanak a papától!

Roppant nagyot éljenzünk, mikor a kocsiban eltolták a jövődirektorát, ki annál jobb izűt alszik, minél döcögösebb uton, rosszabb kövezeten viszik tova kocsiját.

Meglátszik a kis hunczuton, hogy Nagyváradon született!...

Ezóta rokonszenvezem én két szóval, ezóta akarok én erőszakkal librettista lenni!

HRYLOS.

IDÓJÓSLÁS.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Február 11. —

Enyhe. — Helyenként csapadék. — Szeles.

A jószívü Mandelblüh.

— Megtörténet. —

Mandelblüh Ignác ügynök volt és jószívü.

Egy csöndes délelőtt katolikus templom előtt vitte el az utja. A lépcsőn rongyokba burkolt koldusasszony ült, s lukas kendőbe takargatva egy fázós kis porontyot tartott. A gyerek aludt, a koldusasszony sirt.

Mandelblüh Ignácznak megesett a jó szive a szegény koldusasszonyon, s megszólította.

— Miért sir, jó asszony?

Az fölnevezett rá, s a hatalmas ivben megörbült orrol, a duzzadt, kifelé fordult ajkáról, s a vörhenyeges szakálról észrevette, hogy a kérdező, ha tiszteli az istent, azt csakis a zsinagógában teszi.

— Nagy az én bajom! Csak hogy zsidó ember, nem tudom, hogy segíthet-e rajta!

— No csak mondja el, hátha mégis tehetek valamit! — faggatta tovább a jószívü Mandelblüh.

— Látja ezt a gyereket? Hat hónapos az istenadta, s nincsen megkeresztelve. Az előbb bevitttem a paphoz, de az ingyen nem akarta megkeresztelni.

— Hát aztán mennyit kóstál egy keresztelés?

— Sok pénz az, uram! 1 frt 20 krt kért érte a pap!

— Hát tudja mit, jó asszony? Itt van egy tizes. Menjen be mégegyszer a paphoz, kereszteltesse meg a gyereket, s a mit vissza kap, azt hozza ki nekem. En itt megvárom.

A koldusasszony arcza örömtől ragyogott. Hálas szavak közt vette át a kékhasu bankót, s besietett a templomba.

Kévs idő múlva kijött s átadta a viszsza járó 4 frt 80 krt.

Mandelblüh Ignác valósággal tobzódott a jószívüségben. A pénzből odaadott a koldusasszonynak még 3 frt 80 krt.

— Itt van még ez a kis pénz. Vegyen rajta a gyerekeinek valami meleg gunyát.

Az asszony nem győzött eleget hálálkodni.

Mandelblüh Ignác pedig hazament s elmondta a feleségének, milyen jót tett ő egy keresztény koldusasszonnyal.

— Vagy te egy mesüge? — rikkant föl a Száli. — Minek ádsz te üt forintot egy gojnak, mikor anynyi a szegény zsidó asszony?

— Hagyd el, Szálilében! Mégis csak jól tettem én, úgy, a hogy tettem.

Először adtam annak a szegény poronty-nak egy tisztességes nevet. Az a kis gyerek úgy se tehet róla, hogy ő a világon van. De ha már a világon van, legalább neve legyen. Ugy se nem valami nagy szerencsére nézve, hogy koldusfamiában született, mikor éppugy születhetett volna milliomosnak is!

Másodszor, hogy azon a szegény asszonyon megkönyörültem, az olyan jól esett az én szívemnek. Ugy örült az a szegény nyomorult. Ez egészen megnyugtatótt.

S harmadszor — lásd Szálilében, hogy nem vagyok én olyan mesüge; — adtam neki egy ha mis tiz forintost, s ő visszaadott abbólénnekem egy igazi öt forintost.

BIJOU.

Szeretlek!

— Variációk. —

Rövid a történet. A hőst nevezzük Bélának s Vilmának a hősnőt. Ha összejöttek s meglátták egymást, elpirultak. Nem szóltak egymáshoz, csupán tekinteteik találkoztak. Aztán elváltak, némán, minden szó nélkül, de az ifju tekintete hangosan mondta a leánynak:

— „Szeretlek!”

Aztán ismét összejöttek; csókolóztak is s mindig csókkal váltak el egymástól. Később már úgy váltak el, mint, menyasszony, vőlegény.

A leány lángoló szemekkel nézett utána s az ifju köszöntéséből, csókjából, mint csapkodó lángok, úgy lobogtak feléje e szavak:

— „Szeretlek szívből!”

Férj és feleség lettek. Néha napján összerlekedtek. Egy szeszélyből, egy félreértésből harag támadt. Az ifju duzzogva távozott, haragosan becsapva az ajtót maga után.

— „Vajjon szeret-e?”

Ezt gondolta a férj. Az asszonyka pedig egy darabig szomorkodva nézett maga elébe, de aztán

felderült arcza, mert a haragvó vonásokból is azt olvasta ki:

— „Mégis szeret!”

— Később! Később!

Egy őszi nap alkonyán volt.

Némán, szótlánul ültek egymás mellett hosszú ideig. A férj újra, meg újra a falon ketyegő órára nézett.

Hirtelen feláll s jobb karjával a kis menyecske gömbölyű nyakát átfonta, baljával gyöngéden megcsirogatta arczát, s mialatt lehajolt ajkához és megcsókolta, félhalkan ezt sugta neki:

— „Mennyire szeretlek, feleségekém!”

Aztán szedte kabátját, kalapját, botját és nyugodtan elment. De 6 komoran meredt maga elé, mert enyelgéséből, csókjából és hizelkedő szavai-ból az hangzott feléje:

— „Nem szeret többé!”

Az egyházpoltikai viták folyama alatt az országgyűlési tárgyalásokról részletes és tárgyilagos tudósításokat közöl Budapestről érkező bő táviratok alapján az

„ARADI KOZLONY.”

Lapunkból a közönség már a kora reggeli órákban kimerítő tudósításokat olvashat a nagyfentosságú, óriási elvi harcokról, melynél nagyobb és jelentősebb, az ország közügyeire kihatóbbat, 1867-óta a magyar törvényhozás nem vivot.

Az „Aradi Közlöny” csaknem egy teljes nappal megelőzi távirati tudósításaival az összes fővárosi lapokat, a melyek késő délután érkeznek Aradra, míg az „Aradi Közlöny”-ből már kora reggel értesülhet a közönség mindama nagy érdeklél s ország-szerter feszült kíváncsisággal várt vitákról és eredményekről, a melyek előző nap a parlamentben történek.

Előfizetéseket elfogadunk bármely naptól kezdve.

Az előfizetési feltételek lapunk homlokzatán olvashatók.

HIREK.

Február 11. Vasárnap. Róm. kath. naptár: Invoc. — Protestáns naptár: Invoc. — Izraelita naptár: 8. Thezeve. — Görög-keleti naptár (január 30.): 3 pk. — A nap kél 6 óra 56 perczkor, nyugszik 5 óra 1 perczkor.

Február 12. Hétfő. Róm. kath. naptár: Eulália. — Protestáns naptár: Eulália. — Görög-keleti naptár (január 31.): Czir. 6a János. — A nap kél 6 óra 55 perczkor, nyugszik 5 óra 3 perczkor.

Szabadságharczi emléktárgyak országos múzeuma (színházépület. II-ik emelet) nyitva van mindennap délelőtt 10—12 és délután 2—5 óráig. Bemutató díjtalan.

Kölcsey-könyvtár nyitva van szerdán és szombaton 3—4 és pénteken 11—12-ig. Helyiség: Polgári iskola. Belső udvar.

Február 11. Kárpitosok bálja (Iparosház.)

Február 11. A tornaegylet közgyűlése.

Február 11. Az aradi dalegyesület évi közgyűlése a városház földszinti kistermében.

Február 14. Városi közgyűlés délután 4 órakor.

Február 14. Pinczér-bál (Krispin-terem.)

Február 17. A radnai kaszinó bálja.

Február 17. Az aradi kereskedelmi testület bálja.

Február 18. Az aradmegyei takarékpénztár közgyűlése.

Február 18. Kölcsey-egyleti közgyűlés, délelőtt 10 órakor.

Február 18. Az ügyvédi kamara közgyűlése.

Február 24. Somogyiné nővendékeinek táncpróbája (Krispin-terem.)

Március 3. A „Szárnyaskerek” dalkör táncszüvegála.

— Az „Aradi Nyomdatársaság” feleit értesítjük, hogy mindazon sürgős munkákra nézve, melyek a *vasárnapi munkaszünetből* kifolyólag vasárnap végezhetők, értekezhetni Varga Józsefnél, a nyomdatársaság üzletvezetőjénél (*Kiss Ernő-utca 4. szám.*)

— Személyi hírek. Szathmáry Gyula kir. tanácsos alispán és Dálnoki Nagy Lajos főjegyző a megyéből tegnap hazaérkeztek.

— A hivatalos lapból. A király szörcsei idősb Donáth József nyugalmazott törvényeségi elnöknek, a közügyek terén, nevezetesen evangélikus református főgondnoki minőségében teljesített szolgálatai elismerésül, a harmadik

osztályu vaskorona-rendet díjmentesen adományozta.

— **Atzél Péter kilép a nemzeti pártból.** Ezt újságolja tegnapi számában egyik képes budapesti néplap, a «Honvéd», a mely tudvalevőleg *Eötvös* Károly és a melléje sorakozó liberális gondolkozásu ellenzéki képviselők szócsöve. Ertesülésünk szerint az egész hír vagy felültetésen alapszik, vagy kolosszális naivitás. Kuriozumképen ide igtatjuk a «Honvéd» közleményét, a mely egyuttal *Apponyival* is érdeme szerint elbánik. —
Ime:

A nemzeti pártnak nevezett habarék pártból a szabadelvű elemek ki fognak válni. A szombati és vasárnapi értekezleten feltétlenül meg lesz a szakadás. Eddig *Horváth Gyula*, *Horváth Lajos*, *Veszter Imre*, *Ernusz Kelemen* és *Atzél Péter* kilépéséről beszélnek. — *Apponyi* azonban kis fekete seregének élén továbbra is a nemzet vezérének fogja csufoltatni magát. Olyan ő, mint az utolsó Bourbon, a ki görzi magányában néhány vakbuzgó, a kortól elmaradt udvaronc kíséretében, azt hitte, hogy ő Franciaország királya és mindennap csodálkozott, hogy Isten haragja még nem pusztította el a francia köztársaságot.

Megjegyezzük, hogy a Budapesten megjelenő *Neues Politisches Volksblatt* szintén megírja Arad képviselőjéről és a fent említett képviselőkről a kilépésre vonatkozó hirt, de hozzáteszi, hogy kívülök még *Kullmann János* is hátat fordít *Apponyinak* és a nemzeti pártnak.

— **Arad villamvilágítása.** Az Arad város villamvilágításáról szóló szerződéstervezetten tegnap tette meg az utolsó simításokat, javításokat a jogügyi-bizottság, mely *Sala Gyula* kir. tanácsos polgármester elnökle alatt ülészetett. Most már csak a közgyűlés hozzájárulása szükséges, meg egy kis idő és kész a villamvilágításunk.

— **Aradmegye kikerülésével.** Szeged város közönsége, mint lapunk is jelezte, a kereskedelmi miniszterhez feliratot intézett a czélből, hogy a magyar Alföldet átszelő nagy országut irányát változtassa meg úgy, hogy a műut ne Arad megye felé menjen, hanem Szegeden át fel, Csongrád megyén át. Szegeden kívül ez ügyben Szabadka és Hódmezővásárhely is érdekelve levén, polgármestereik által képviseltették törvényhatóságukat, hogy személyesen mondják el a miniszternek azon okokat, melyek alapján a létesítendő nagy műut eredeti irányának megváltoztatását kérik. A napokban érkezett le Szegedre a miniszter elutasító válasza, a ki az eredeti elfogadott irányon már most nem hajlandó változtatni. Tehát a nagy műut mégis fogja érinteni Gy-Varsádnál Arad megyét. Egyben értesíti az érdekelt törvényhatóságokat, hogy méltányosnak tartja a nagy három emporium indokait egy új nagy műut építésére hívja fel figyelmüket. Bővebbet pár nap múlva tudunk meg a dolgról, mert e hó 17-én tárgyalják eme második műut ügyét a minisztériumban, hova az érdekelt városok és törvényhatóságok képviselőit is meghívják.

— **Lovasiaktanya, fegyverraktár.** A mérnöki hivatal beterjesztette Aradváros tanácsához a vásártéri honvéd-huszáraktanya kibővítésének és a Kossuth-utcza honvédgyalogsági laktanyában építendő fegyverraktárnak a terveit. A laktanya kibővítés költségvetése 30064 frt 04 krban, a fegyverraktáré pedig 7804 frt 78 krban van előirányozva. A tervek tárgyalását kitűzték a közgyűlés sorrendjére, a költ-

ségvetést pedig előzőleg az építészeti bizottság fogja tárgyalni.

— **Aradi képviselők az osztályokban.** Megyénk és a környék országgyűlési képviselői a képviselőház pénteki ülésén a következő osztályokba sorsoltattak ki: Az I. osztályba: *Atzél Péter*, *Barabás Béla* dr., a II.-ba *Boros Beni*, a IV.-ikbe: *Wenkheim Frigyes* gróf, az V.-ikbe: *Zselénszky Róbert* gr., *Wittmann János*, *Vásárhelyi László*, a VI.-ikbe: *Müle Lajos* dr. a VII.-ikbe: *Bogdán Virgil*, a IX.-ikbe: *Béles János*, *Solyomossy László*, *Purgly János*.

— **Megsemmisített választás.** Tauczon *Kuncz Jánost* megyebizottsági taggá választották. Az érdekeltek meglebbeztek a választást, mert az eljáró elnök egy órára elhagyta a szavazási helyiséget s felfüggesztette a választást. A felebbezést tegnap tárgyalta Aradmegye igazoló választmánya. *Nachtnebel Odón* elnökle alatt jelen voltak: *Dániel Gergely*, *Hausz Károly*, *Szentpétery Antal*, *Vörös Vidor* és *Baross Ferencz* dr. A választmány a taucci megyebizottsági tagválasztást megsemmisítette, mert a felebbezésben foglalt indokok igazolást nyertek. A megsemmisítésről a választmány jelentést tesz a közigazgatási bizottságnak, mely új választást fog elrendelni.

— **Jegyzőválasztás.** Radnán tegnap töltötték be választás után a jegyzői állást, mely *Kotzó Károlynak* pankotai jegyzővé történt megválasztásával jött üresedésbe. Több pályázó közül *Kömvés István* gyoroki segédjegyzőt, *Kömvés József* aradi tanító öcscsét választották meg jegyzővé.

— **Itt a tavasz . . .** Csakugyan itt van. Májusi napsugár az utcán, háztetön, faágon, melyen katonásan sorakoznak a már-már kipattanó rügyek. Az übercsiberek előkerülnek, a korzón meg tarkál-barkál a napernyő-erdő. A garabonciás hőmérő 18–20° meleget mutatott délben. Az egész Csanádban és Aradban megkezdtek a tavaszi szántást és a kerti munkákat.

— **Gyári statisztika.** A földmívelési miniszter rendeletileg hívta fel Aradváros tanácsát, hogy minden évben február végéig jelentést terjesszen hozzá arról, hogy az előző évben hány gőzerőre dolgozó gyár szűnt meg, vagy keletkezett Aradon.

— **Földhöz szegezett ember.** *Slatinár* írja levelezőnk: A közeli Baja község előjáróságának a napokban jelentést tettek, hogy *Sztanyiló Szent* ottani famunkás *Rusz Juon* gondatlansága következtében meghalt. A rémes eset részletei ezek. A munkások a határerdőben élőfa kivágásával voltak elfoglalva, midőn a *Rusz Juon* által kivágott terebély lezuhant s egyik ágával *Sztanyilót* a földhöz szegezte. A szerencsétlen ember kiáltani akart, ám szava hörgésbe fult el, s ő maga rövid, de borzasztó kínlódás után meghalt. Az illetékes hatóságnál jelentést tettek az esetről.

— **Ipari államsegély.** A kultuszminister Aradváros iparostanonoz iskolája javára 1000 frt államsegélyt engedélyezett a folyó évre s ezzel kapcsolatban felhívta a várost, hogy a múlt évi segély hováfordításáról számadást terjesszen fel.

— **Aranyelet Aradmegyében.** Egyik fővárosi lapban olvassuk az alábbi hirt: Erdek aranykincset találtak Arad közelében, *Uj-Pánát* községben. Kutatás alkalmával egy vasládára bukkantak, melyben egy antik római aranyserleg, hat arany csésze és sok aranypénz volt *Trajan* osászár képével. A kincs remélhetőleg a nemzeti muzeumba kerül.

— **Katonák elszállásolása.** Aradváros közönségének *Pohl Károly* vendéglőssel a katonai elszállásolások tárgyában kötött szerződése lejár. A tanács ennélfogva megbizta a gazdasági székot, hogy új szerződésre árlejtést tartson.

— **Rendben talált műtárgyak.** Aradmegye közigazgatási bizottságának megbízásából *Dálnoki Nagy Lajos* megyei főjegyző és *Konopi Kálmán* befejezték az arad-sámi ut műtárgyainak felülvizsgálását. Az összes műtárgyak rendben találtattak.

— **Agyonlőtték a csendőrök** című hírünkre vonatkozólag a következőket írják lapunknak *Fibisról*: *Torró Sándor* aliossi csendőr-örparancsnok f. hó 7-én elfogta és a közégi fogházba csukta *Milos Vasziliet*, kit lopáson ért. Ez a *Milos Vaszilie* lopás, okmányhamisítás és más bűntettek miatt a délidék csaknem valamennyi fogházában ült már és nemrég szabadult ki a szegedi csilagbörtönből, hol ló- és ökörlopás miatt 5 évig volt becsukva. Mikor *Torró* őrsvezető kiakarta őt hallgatni elfogatása után *Milos* feszét ragadott s rátámadt a csendőrre. Az őrsparancsnok nem vesztette el lélekjelenetét, gyorsan puskájához nyult és lelötte a gonosztevőt, ki öt perc múlva kiszendvedett.

— **Betöréses lopás.** Tegnap reggel, mikor az üzleti személyzet özv. *Dusek Ferencz* nének a *Deák-Ferencz* és *Fábián-utcza* sarkán levő fűszerkereskedését kinyitotta, rémülten tapasztalta, hogy a helyiség udvari ajtaja fel van törve s a kézipénztár és a bélyegkészlet főkjá a földön hevernek. A betörésről értesítették a rendőrséget. *Bartók Kálmán* ügyeletes rendőrhadnagy megjelent a helyszínen és a következő tényállást állapította meg. A tettes a ház pinczéjének utczai vasrácsos ablakát kifeszítvén, a magával hozott létrán a pinczébe mászott. Feltörte a pinczeajtót s az udvarra jutott. Itt két magánlakás ajtófélfájába furót vert be s azt összekötötte az ajtó kilincselével, nehogy munkaközben meglephessék. A bolthelyiség külső ajtajáról a lakatot lefeszítette, a belső ajtót pedig alkulcsossal nyitotta fel. Ellopott 131 frt 24 kr értékű levél és okmánybélyeget és 150 frt készpénzt. Sietségében a felfeszített íróasztalból kispert 180 frtot a földön hagyta. A betörő a létrán az *Avaffy-ház* folyton nyitva lévő udvaráról lopta. A betörés ügyében *Nyári Béla* alkapitány folytatja a nyomozást s alapos gyanuok alapján két embert már le is tartóztatott.

— **Szarvasmarhák vágására** Aradváros tanácsa tegnap megrendelt egy *B. Sigmund*-féle lövőkészüléket, a melyet a múlt héten sikerrel próbáltak ki a közbágyhidon. A készülék vámentessége érdekében a város felir a kereskedelmi miniszterhez.

— **Vaságyak a szegényekházában.** Aradváros tanácsa tegnap 30 drb. vaságyat rendelt meg az új szegényekháza részére *Fleischer József* aradi lakatosnál, a ki igen csinos mintaágyakat mutatott be a gazdasági széknek.

— **Előléptetés.** Az aradi kir. törvényszék elnöke *Bökös Lajos* aradi kir. törvényszéki II. osztályu hivataloszlógát az I-ső fizetési fokozatba léptette elő.

— **Helyszini tárgyalás.** *Neumann* testvérek keskenyvágyu trágyaszállító vasutjának engedélyezése ügyében márczius 21. helyszini tárgyalás lesz, melyre a tanács nap *Parocz István* tanácsost, *Posg. Lajost* főorvosot, *Virágh Lajos* főmérnököt és *Reicher Károly* tiszti alügyészt küldötte ki.

— **Névmagyarosítás.** *Rosenfeld József* aradi lakos vezetéknevének „Szabó“-ra, leendő megváltoztatása iránt folyamodott a belügyminiszterhez.

— **A gyoroki csángó magyar iskola részére** *Barth Lajos* uri szabó (Neumann palotában) Aradon folytatólag a következő adományokat gyűjtötte: *Gróf Zichy Károly* Arad 5 frt. *Purgly János* orsz. képviselő 5 frt. *Cpedebó Géza* ezredes 2 frt. *Egger Robert* os. és kir. százados 1 frt. *Antonovics András* 1 frt. Özv. *Orbán Lászlóné* urnő 1 frt. *Krivány János* 1 frt. *Spitzer Ignác* 1 frt. *Freiberger József* 1 frt. Összesen 18 frt, előbbi kimutatás 212 frt 10 kr. Főösszeg 230 frt 10 kr (folytatjuk).

— **Szegény tatár!** Szegénynek ugyan époly kevéssé szegény, mint amennyire tatár, mert há-

bizony elég jómódu s z a b a d h e l y i lakos S z t o j Györgye, kit kissé zsenant helyzetbe hozott a felesége, meg a mostoha fia. Kissé bepiccelt a román ajku testvér az árendás boltba, a mikor napsugaras gondolatokkal haza felé tartott saját külön Xantippéje egy nyujtófával egész kifogástalanul helyben hagyta. Hogy ebben a játékban az elvertnek mostohafia is részt vett, tisztán csak a vérkülömbéget bizonyítja, mely apa és fiu között vagyon. Most már csak azt nem tudni, Szoj-e a szegény tatár, vagy pedig az ki az ő esetleges elhalálása után özvegyünket másodvirágzásában boldogítani fogja?

— **Köveztetjavitás.** A tanács tegnap elrendelte, hogy a Széchenyi-utca köveztete 400 négyzetméter terjedelemben kijavíttassék. A javítást legközelebb megkezdik.

— **Uj ketreczek.** Arad város tanácsa három új ketreczet állíttat fel a gyeptéren, a melyben gyanus ebeket vesznek állatorvosi megfigyelés alá.

— **Adomány.** Steinitzer N. nr, az „Aradi polgári jótékony-egyletnek” 5, azaz öt forintot o. é. adományozott, mely adományért hálás köszönetet mond az elnökség.

— **Pályázatok.** A vágújhelyi adóhivatalnál adótiszti áll. 2 h. a. — A kolozsvári és a gopicsi adóhivatalnál egy-egy áll. végrehajtói áll. 2 h. a. — A felsővissói adóhivatalnál adótiszti áll. 2 h. a.

HYMEN.

Kugel Jakab brádi kereskedő eljegyezte **Moskovitz Ignác** csuasi regáleberlő és kereskedő szép leányát, **Eugenia** kisasszonyt.

Schönberg József, a beéli üvegyár tisztviselője a napokban esküdtött örök hűséget **Ejstein Regina** kisasszonynak Borosjenőben.

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

(*) Az aradi lövészegylet e hó 25-én délelőtt 10 órakor a város háza emeleti kistermében **Müller Lajos** dr főlövészmeister elnöksége alatt rendes közgyűlést tart.

(*) Az aradi polgári jótékonyegylet a héten ülést tart, melyen tagfelvételek is lesznek, a mire azzal hívjuk fel a belépni szándékozók figyelmét, hogy a humanus egyletet minél tömegesebben támogassák.

(*) **Alapszabályok.** A belügyminiszter az aradi polgári betegsegélyző egylet alapszabályait pótlás végett leküldte. Az aradi román szegénytanulókat segélyző egylet alapszabályait a tanács feltérjesztette a belügyminiszterhez.

MULATSÁGOK.

— **Az aradi kereskedelmi testület 1894. február 17-én** megtartandó zártkörű tánczvigalmára szóló meghívók már szét lettek küldve, felkéri tehát a rendező bizottság mindazokat, kik netán a hiányos kézbesítés vagy tévedés folytán a meghívót meg nem kapták, de arra igényt tartanak, miszerint ez iránt **May Gyula** rendező bizottsági jegyzőhöz (Aradi ipar és népbank váltóüzlete) fordulni sziveskedjenek. Karzatjegyekre előjegyzések **Kell Manó** Andrásy téri divatkereskedésében fogadtatnak el.

(=) **Az aradi kárpitos ifjak jótékony társasága** ma vasárnap este tartja zártkörű tánczgyűlést az iparsház disztermében. A kárpitos ifjak eddig rendezett mulatságukkal mindenkor bebizonyították jó hírnevüket, most is, mint minden évben meglepetésben fogják részesíteni a mulatni vágyó közönséget, egy minden tekintetben jól sikerülendő esttel. Már maga a terem díszítése megérdemli a megtekintést. A tiszta jövedelem egy részét a szegény tanulók részére adják. A vendéglős **Michl József** a színházi sörcsarnok bérlője lesz. A zenét **Nagy Józsi** zenekara szolgáltatja. Belépti díj: Személyi jegy 80 kr., családijegy 1 frt 60 kr. Kezdeté este 8 órakor.

(=) **Kimutatás és köszönetnyilvánítás.** E czímen az aradi isz. jótékony egylet elnökségétől hosszabb közleményt vettünk, melyet térszűke miatt az alábbiakban körvonalazunk: A nőegylet jan. 18-iki estélyének bevétele 2315 frt. 37 kr., költségek 518 frt. 18 kr., marad tiszta jövedelem 1719 frt. 19 kr. A kimutatásban **Hirschmanu Rozália** elnöknő köszönetet mond a felülízetőknek, valamint a közönségnek a pénzbeli és tombola-ajándékokért, továbbá az estélyben közreműködött hölgyeknek, uraknak, a

helyi lapok szerkesztősegeinek, végül mindazoknak, kik az estély sikerét előmozdították.

(=) **Az aradi iparosifjak február 4-iki tánczvigalmán** 48 frt 60 kr. felülízetés történt. A felülízetőknek e helyen is köszönetet mond a rendezőség.

SZÍNHÁZ, IRODALOM, MŰVÉSZET.

A színház műsora:

Február 11. (Vasárnap) Délután: **Kornevillei harangok**, operette; este: **Vörössapka**, népszínmű.

Február 12. (Hétfő) **Madarász**, operette.
Február 13. (Kedd) **Mongodin ur felesége**, bohózat.

Február 14. (Szerda) **Az ember tragédiája**, színmű.

Február 15. (Csütörtök) **Az ember tragédiája**, színmű.

Február 16. (Péntek) **Fedora**, dráma; **Hegyessy Mária** vendégfellépésével.

Február 17. (Szombat) **A kaméliáshölgy**, dráma; **Hegyessy Mária** vendégfellépésével.

Február 18. (Vasárnap) Délután: **Ördögűző huszártiszt**, bohózat; este: **A cigány**, népszínmű; **Hegyessy Mária** vendégfellépésével.

A Fourchambault család.

Igazán élvezetes volt a tegnapi színházi est, mely méltán sorolható a szezon legjobb előadásai közé. Ügyes rendezés mellett öt felvonás gyorsan gördült s a színház szép közönsége élvezett.

Bácsné (Fourchambaultné) hosszabb betegsége után először lépett fel s a közönség rokonszenvesen fogadta mindenkor színvonalon álló alakítását.

Szakácsnak (Bernard) rendkívül sikeres estje volt. Kezdetől fogva öntudatosan játszott s még kitöréseiben is megtartotta a helyes alaphangot, mely az érzéletes és becsületes embert jellemzi.

Balassa Rastiboulois-ja pompásan megjátszott alak volt.

Rónaszékiné az érzelemteljes **Bernardné**, **Bács Fourchambaultot**, **Fenyvesi Leopoldot** játszották sikerrel.

Szilágyi Berta (Mari) kitűnő partnere volt **Szakácsnak**. Színvonalon állott az a jelenete, melyben **Blanchet** oktatta **Bernártnak** tesz őszinte vallomást.

Károlyi Böske rokonszenves ügyes **Blanchet** mutatott be.

* **Vendégszereplések.** Az aradi színházban e hónap végén és jövő hó elején egymást fogják érni a vendégszereplések. Föllepp **Hegyessy Mari**, **Nagy Ibolya** valamint részt vesznek a közönség fölélnézésében még **Ujházi Náda**, **Csillag Teréz** és **Márkus Emilia** is. Az igazgatóság különben most „**Az ember tragédiájára**” készül s azt kétszer egymásután adja elő.

* **Ujdonságok színpadunkon.** **Leszkay** megszerezte előadásra a népszínházból **Rátkay Csillaghullását**; **Konti és Murai** operettjét, a **Cziterást**; a nemzetiből **Raffaelt**, **Várad Antal** nagyhatásu drámáját; a **Herczeg Ferencz Három testő-r-jét**, melyre a nemzetiben most készülnek és nagyon sokat várnak tőle. Előadja **Leszkay Dálnoki Nagy Lajos**, főjegyző egy felvonásos színművét, a „**Házasság**”-ot is.

* **Az ember tragédiája**, **Madács** remek műve, mely az irodalomban és színpadon az elsőséget vívta ki magának, szerdán és csütörtökön kerül színre színházunkban fényes új díszlet és ruhatárral. Az előadásban a színház összes szem lyzete részt vesz.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **A dárídók vége.** **Vajda György**, **Dékány Imre** és **Szabó Krisztina** együtt szolgáltak abban a házban, ahol **Schreiner Antal** korcsmája van. A korcsma ivójából **Vajda György** társai tudtával italokat lopott, amelyeket a **Szabó Krisztinánál** rendezett dárídókon fogyasztottak el. A turpisság kisért s a három jó madarat a törvényszék elé állították. Az aradi törvényszék lopás vétségéért **Vajda Györgyöt** 2 havi, **Dékány Imrét** 1 havi, **Szabó Krisztinát** 14 napi fegyházra ítélte.

TÁVIRATOK.

Parlamentí ebéd.

Budapest, február 10. (Saj. tud. táv.) **Bánffy Dezső** báró képviselőházi elnök-nél ma parlamenti ebéd volt, melyen 33 képviselő vett részt.

A katolikus autonomia.

Budapest, február 10. (Saj. tud. táv.) **Csáky** a királynak javasolta a katolikus autonomia előkészítésére 30 tagu bizottság kiküldését. A bizottság 20 tagja világi, tíz egyházi. A király az előterjesztést a névsorral együtt jóváhagyta.

A közoktatási bizottságból.

Budapest, február 10. (Saj. tud. táv.) A közoktatási bizottság elhatározta, hogy a gyermekek vallásáról szóló javaslatot 19-én tárgyalja. Előadó lett **Bessenyei Ferencz**.

Az Eötvös affér.

Budapest, február 10. (Saj. tud. táv.) Az Eötvös afférben a veszekedés lefolyását sokféleképp beszéltek. Irják, hogy **Eötvös** azt mondta, hogy gazember ki azt írta, hogy ő a kormányval szavazott. Mások szerint **Eötvösnek** mondták hogy gazember, **Ivánka Oszkár** és **Szentiványi Arpád**. **Eötvös** utólag kijelentette, hogy nem **Kaasnak**, hanem annak mondta hogy gazember, ki róla a „**Budapesti Hírlap**”-ban írt. **Kaas** nevében **Melczér Géza** és **Szentiványi** provokálták **Eötvöst**, ki annyit felelt: „**tudomásul veszem.**”

Affaire affaire-ra.

Budapest, február 10. (Saj. tud. táv.) A ház folyosóján ma ismét fordult elő izgalmas jelenet. **Eötvös Károly** **Kaas Ivor** báróval beszélgetve kijelentette, hogy a **Budapesti Hírlap** ma ismét valótlanúságot írt, amidőn azt írta az Eötvös-pártról, hogy az tegnap a kormányval szavazott. Ez hazugság! En nem szavaztam, mert nem voltam jelen! És velem együtt nem volt itt a beteg **Fornszek** sem és még többen.

Kaas azt mondta, hogy ezt más lapból vette át.

— **Átvette** a **Pesti Naplóból** — felelte **Eötvös** — ahová szintén te irtad! Mert a gyanúsítások mindig tőled jönnek.

Ebből aztán heves összetűzés támadt, miközben a felek nem a legkíméletesebb kifejezésekkel illették egymást.

Az ügyből affaire készül.

Röpirat a polgári házasságról.

Budapest, febr. 10. (Saj. tud. távirata.) A polgári házasság ügye mellett nagy feltűnést keltő röpirat jelent meg egy kiváló publicistától, (nem **Beksics**) **Flamma** álnévvel. Kimutatja, hogy az egyház házasság formája nem alapul kath. dogmán, sa kath. egyház alapelvei nem ellenkeznek a polgári házassággal.

A Ganz-részvénytársaság szövetkezése.

Budapest, febr. 10. (Saj. tud. távirata.) A Ganz-részvénytársaság folyton növekedő és rendkívül terjedelmes üzletére való tekintettel, behatóbb tanácskozások után a „**Magyar Általános Hitelbank**”-kal lépett szorosabb viszonyba. E tárgyalások tegnap nyertek befejezést és ezek egyik eredménye az, hogy **Pallavicini Ede** örgróf a Ganz-társulat legközelebbi közgyűlésén alkalmasint be fog választatni a Ganz-társaság igazgatóságába. Magának

a vállalkozóknak egysége és szervezete azonban teljesen érintetlen marad.

Schwarz Gyula reverzálisa.

Budapest, február 10. (Saj. tud. táv.) Schwarz Gyuláról a Budapesti Hírlap azt írta, hogy szintén reverzálást adott. Schwarz ma nyilatkozik kijelentvén, hogy a lapot felültették, mert ő soha sem adott reverzálást.

Miklós Gyula kontra Ugron.

Budapest, február 10. (Saj. tud. táv.) Ugron Gábor veszendőbe indult klerikális ügye miatti bánatában, most azzal vigasztalja magát, hogy kiméletlenül rátámad azokra, akiknek a szénája rendben van: a szabadelpártiakra. Ezt tette ma is, a képviselőház ülésében, olyan kifejezéseket használva, melyekkel maga után vont az elnöki rendreutasítást is. Ezenkívül azonban Miklós Gyula is felszólt Ugron ellen. Miklós bár később a maga felszólalásának élet vette egy utólagos, férfias kijelentéssel, hír szerint azonban ebből az ügyből is lovagias aktus készül.

Apponyi megnyilatkozása.

Budapest, febr. 10. (Saj. tud. távirata.) A nemzeti pártban Apponyi nagy beszédben kifejtette álláspontját a polgári házasságról, melyet általánosságban sem fogad el. Szükségesnek tartja előbb az összes szervileg összefüggő törvények meghozatalát, az egységes házassági jog teljes rendezését, addig pedig rögtöni szükségre azonnal behozhatónak tartana olyas valamit, mint az osztrák *noth civil ehe*.

Sima Ferencz — Linder.

Szeged, febr. 10. (Saj. tud. távirata.) A Pallavicini uradalom tavaly hat pusztapéterei bérlőt elmozdított a bérléttől. Sima Ferencz képviselő megígérte a bérlőknek, hogy közbenjárásával visszasegíti őket a bérléthez és nyomban felvett tőlük félévi haszonbérösszegeket is. Most kiderült, hogy Sima nem fizette be az uradalom pénztárába az összegeket. A bérlők ezen panaszáról már hatósági jegyzőkönyvek is felvételtek. Az eset Csongrádmegyében és Szegeden nagy feltűnést kelt.

Bizalmatlansági szavazat.

Nagybecskerek, február 10. (Saj. tud. táv.) Bizalmatlansági szavazatot kapott Szapáry László gróf a torontálmegyei Lovrin kerület képviselője nagyjátszei választóitól, kik tegnap népes értekezletet tartottak. Ok a bizalmatlansági szavazatra képviselőjüknek kilépése a pártból és magatartása a javaslatokkal szemben.

Seefrid Ottó báró hadnagy.

Bécs, február 10. (Saj. tud. táv.) A király Seefrid Ottó bárót hadnagygyá nevezte ki az 1. számú gyalogezredbe.

Német katonai hadgyakorlatok.

Berlin, február 10. (Saj. tud. táv.) A vezérkar az ezidei nagy hadgyakorlatokra vonatkozó terveket a legközelebbi napokban meg fogja állapítani és jóváhagyás végett a császárnak bemutatni.

Egy művész nő balesete.

Berlin, február 10. (Saj. tud. táv.) Niemann Szelbach nagyírű művész nő egy lóvasuti kocsirol leszállott, miközben megcsuszott s elesett. Egy arra robogó ko-

csi elgázolta s mindkét lábán súlyosan megsérült. A művésznőt borzasztó állapotban szállították a kórházba.

Tengeri vihar.

Hamburg, február 10. (Saj. tud. táv.) Tegnap és tegnapelőtt az éjszakai tengeren nagy vihar dühöngött. Számos bal eset történt, egy halászbárka elmerült s a 24 emberből álló legénység teljesen odaveszett.

Anarchista iratok lefoglalása.

Madrid, február 10. (Saj. tud. táv.) A Cadixban és Sevilában letartóztatott anarchistáknál számos levelet találtak, melyek kétséget kizáró módon bizonyítják, hogy az anarchisták az egész országban kiterjedt szervezéssel bírtak.

Kiutasított anarkisták.

Bern, február 10. (Saj. tud. táv.) A szövetség tanács 13 anarkistát és szocialistát kiutasított, kik Zürichben tartózkodtak.

Ellített szerkesztő.

Páris, febr. 10. (Saj. tud. táv.) Bretont, egy szocialista lap szerkesztőjét, mert lapjában megfenyegette Carnot elnököt ha Vaillantnak nem kegyelmez meg, két évi fogságra, ezer frank pénzbírságra ítélték.

KÖZGAZDASÁG.

= Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok. 1894. évi febr. hó 9. Hízott sertésárak: 1. Magyar első rendű: 1. Öreg nehéz (páronként 400 kg-ron felüli súlyban) 47.—48. krig. Öreg közép (páronként 300—400 kilogramm súlyban) 47.—48. krig. Fialat nehéz (pkint 320 kg-ron felüli súlyban) 50.5—51. krig. Fialat közép (pkint 251—320 kg-ron súlyban) 49.—50.5 krig. Fialat könnyű (pkint 250 kg-ron terjedő súlyban) 49.—50. krig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 kg-ron felüli súlyban) 47.—48. krig. — Közép (pkint 220—280 kg-ron súlyban) 47.—48. krig. — Könnyű (pkint 220 kg-ron terjedő súlyban) 47.5—49. krig. — Szerbiai: Nehéz (pkint 260 kg-ron felüli súlyban) 48.—48.5 krig. Közép (páronként 220—260 kg-ron súlyban) 48.—48.5 krig. — Könnyű (páronként 220 kg-ron terjedő súlyban) 46.5—47.5 krig. — Sertés létszám 1894. jan. hó 7-én volt készlet 114,246 darab. 1894. február hó 8-án felhajtott: 2426 darab. 1894. február hó 8-án elszállított: 3123 drb. 1894. febr. 9-én maradt készletben 113,549 drb. — A hízott sertésüzletirányzata: változatlan.

Budapesti gabnatözsde

— Az „Aradi Közlöny“ távirati tudósítása. —
Budapest, február 10. d. u. 5 óra.

Gabona	Faj	Irányzat	100 kilogramm frt
Buzza	bánsági	csend.	7.25—7.70
	tiszavidéki	"	7.30—7.70
	pestvidéki	"	7.25—7.70
	fehértómezei	"	7.25—7.75
	bácskai	"	7.35—7.75
	észak-magyarországi	"	—
Rozs	—	szilárd	5.55—5.75
Árpa	takarmány	csend.	6.—6.40
	égetni való	"	6.65—7.50
	sörfőzdei	"	7.90—9.25
Zab	—	csend.	6.70—7.20
Tengeri	bánsági	szilárd	—
	másnémet	"	4.40—4.50
Káposzta-repoze	—	szilárd	—
Köles	—	csend.	4.20—4.60
Savanyúgabona háldó	Buzza tavaszra	csend.	7.29—7.31
	junius 1894	"	—
	őszre	"	—
Tengeri	május-junius 1894	csend.	—
	szept-október 1893	"	4.81—4.83
Zab	Budapest sz. tavaszra	csend.	—
	Budapest sz. őszre	"	6.67—6.69
Káposzta-repoze	aug.-szeptember 1893	csend.	12.15—12.20

Sz es z ü z l e t .

— Február 10. —

Ezen cikknek ára és üzletviszonyai a múlt héten nem változtak.

Mai jegyzéseink: Készaru nagyon nyers szesz 53.25, kicsinyben 53.75 hordó nélkül, per 100 liter %, beleértve 85 frt fogyasztási adót.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktözsden.

Budapest, 1894. február 10.

Magyar aranyáradék 4% 117.70
Magyar koronáradék 4% 95.—
Magyar arany 4 1/2% 136.50

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

B. S. (Arad) Ime kérdésére a válasz: „Ultramontán“, latin szóból ered, magyarul: „hegyeken túli“, azaz Alpeseken túli, pápai; „ultramontanizmus“ azon irány a kath. egyházban, mely a pápa hatalmát a világi hatalom fölé kívánja helyezni.

G. M. (Arad) Tulajdoson naiv.

S. a. (Arad) Igaza van önnek, mikor anynyira elítéli a „nyegle“ társadalmat. Mi azonban nem szeretjük a szélmalomharcot és cikkét illő tisztelettel félretesszük.

X. Y. (Arad) Azt igéri, hogy folytatni fogja. Ne folytassa! Ez is elég arra, hogy költeményeinek használhatatlan voltáról meggyőzően bennünket.

Lottó (Arad) Daczára szép kisérő levelének s azon kijelentésének, hogy a tárcza közlése önnek „valóban“ buzdításra szolgálna: megfosztjuk ettől az örömtől. Uram ennyire naiv, minden logikát és pszichológiát nélkülöző cikket rég olvastunk. Csak szolgálatot tesszünk önnek akkor, midőn — nem buzdítjuk tovább.

K. K. (Arad) Hogy illik-e egy fiatal leánynak kezét csókolni? Ha önnek jól esik s az illető kisasszonynak örömet szerez vele, miért ne illenék?

D. R. (Arad) Nem tartozik ránk.

MEGHALTAK ARADON.

— 1894. évi február hó 8-tól február hó 10-ig. —

Belváros: Andrány Károly, 79 éves, özvegy, nagykereskedő, veselőb.

Ujtélp: Ceordás Lajos, 6 hónapos, váltóór fia, agylob.

Aradvárosi

Évadbérlet
131. szám.

színház.

Havibérlet
11. szám.

Vasárnap, 1894. évi február hó 11-én:

D. u. 3 1/2 órakor, fél árakkal

A KORNEVILLI HARANGOK.

Nagy operette 3 felvonásban. Irta: Cremieux. Zenéjét szerző: Planquette Róbert.

Kezdeté 3 1/2 órakor.

Este bérletfolyamban:

A VÖRÖS SAPKA.

Eredeti népszimű 3 felvonásban. Irta: Vidor Pál. Zenéjét szerző: Erkel Elek.

Kezdeté 7 órakor.

IDEGENEK NEVSORA.

— Február 10. —

Fehér Kereszt szálloda: Singer Gyula fakereskedő, Budapest. Ince Lajos vállalkozó, Nagyvárad. Háj, Emánuel kereskedő, Purgitz.

Vass szálloda: Czifra János birtokos, Budapest. Adamovits Hugó igazgató, Nádas. Hess Károly gyáros, München. Blum Gyula kir. felügyelő, Budapest.

Három Király szálloda: Martos Helén magánzó, Temesvár. Verik János kereskedő, Dombiratos. Horvát Dezső, Horvát Lajos, Horvát Sándor, Grünbaum Mór, Hamza György senészek, Butyin. Kohn Lipót kereskedő, László.

Arany Kules szálloda: Szimonédesz Lajos gazdatiszt, Vértes. Köhler Károly földmives, Szt.-Anna. Lóvi Ignác kereskedő, Dom egyháza. Ney Dávid kereskedő, Apáti.

Vasuti szálloda: Borbáth Albert törvényszéki jegyző, Szt.-Erzsébet. Borbáth Albertné törvényszéki jegyző neje, Nagy-Enyed. Lucz Benjámín pénzügyőr, Váralja.

KIS LOTTO.

Bécsi:

55, 21, 68, 7, 51.

Temesvári:

61, 8, 68, 13, 85.

Felelős szerkesztő: Vass Géza.

Aradmegyei takarékpénztár.

Az „Aradmegyei takarékpénztár“ t. részvényesei a
f. évi február hó 18-án délelőtt 10 órakor
az intézet helyiségében tartandó

XXIII. évi rendes közgyűlésre

ezennel tisztelettel meghívotnak.

Tárgysorozat:

- I. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentésének előterjesztése az 1893. évről.
- II. Az 1893. évi zárszámadások előterjesztése, határozathozatal a tiszta nyereség felosztása felett, valamint a felmentvények megadása.
- III. Nyolcz választmányi tag megválasztása.
- IV. A t. részvényesek netaláni indítványai.

105 2-2

A t. részvényesek, kik a közgyűlésen résztvenni óhajtanak, felkéretnek, hogy részvényeiket a közgyűlés napjáig az intézet pénztáránál vagy annak **eleki fiókpenztáránál** nyugta mellett letéteményezni sziveskedjenek.
Arad, 1894. évi január hó 30-án.

Az igazgatóság.

Magyar királyi államvasutak igazgatósága.
2337. C. IV. szám.

Hirdetmény.

A m. kir. államvasutak igazgatóságától azon értesítést vesszük, hogy a Száván beállott jégzajlás következtében f. évi január hó 5-én a Mitrovicza és Sabácz között eddig fentartott hajójáratát is megszüntette, minél fogva ez időszereint a m. kir. államvasutak összes hajózási forgalma szünetel.

Budapest 1894. évi január 6-án.

Az igazgatóság.

179462 | c II.

M. kir. államvasutak.

Kelet-magyar vasuti kötelék — Sajtóhiba helyesbítés)

Hirdetmény.

A keletnémet-magyar vasuti kötelék díjszabás 1893. évi november hó 1-től érvényes II. rész 2 füzet (gabonadíjszabás) 221. oldalán, a Nagy-Kikinda-poseni viszonylatnál kitüntetett b, alatti díjtétel 1894. évi január hó 1-től való érvényesüléssel 267 fennigről 367 fennigre helyesbítették.

Budapest 1893. december hóban.

A magyar kir. államvasutak igazgatósága a részes vasutak nevében is.

Az arad-csanádi gazdasági takarékpénztár részvénytársaság

IV-ik rendes

KÖZGYŰLÉSÉT

1894. évi február hó 25-én d. e. 10 órakor

fogja megtartani

Aradon, saját helyiségében (Fő-ut 51. szám.)

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentésének, valamint a múlt évi zárszámadásoknak előterjesztése, a mérleg megállapítása, a nyereség felosztása iránti határozathozatal s az igazgatóság és a felügyelő-bizottság részére a felmentvény megszavazása.
2. A felügyelő-bizottság megbízatása lejártá folytán újbóli választása, az alapszabályok 80. §-a értelmében.
3. Az 5. számú szelvényeknek 1895-ik évi január hó 1-én leendő beváltása iránti határozathozatal.
4. Az igazgatóság javaslata az alaptőke felemelése és ezzel kapcsolatban az alapszabályok megfelelő módosítása tárgyában.
5. A részvényesek netaláni indítványai.

Ezen közgyűlésre a t. cz. részvényesek azon figyelmeztetéssel hivatnak meg, hogy az alapszabályok 52. §-a értelmében csak oly részvényes gyakorolhatja szavazati jogát, kinek részvénye a közgyűlést megelőzőleg legalább három hóval nevére iratott s a **közgyűlést megelőző nap délelőtti 12 óráig** az intézet fiókpenztáránál Aradon, vagy fiókintézeténél Makón, még le nem járt szelvényeivel együtt, letéteztet.

Aradon, 1894. január 28-án.

96 2-4

Az arad-csanádi gazdasági takarékpénztár részvénytársaság igazgatósága.

Az olcsóság csodája!

a hol mindent fél árban lehet venni
csakis, de csakis

Kilényi R. és Társa

7, 14 és 30 kros bazárjában
a színházépületben, a 13 vértanu szobor
átellenében van. 102 3-8

Iskolai táskák potom árért.

Alkalmi ajándékok

hihetetlen olcsó áron.

Gyermekjátékok majdnem ingyen.

Gyermek és férfi kalapok minden árban.
Gyermek és férfi ingek, harisnyák, nyakkendők, gyermekkocsik, utazó bőröndök, esernyők, stb. stb.

olcsóbban mint bárhol.

Előjegyzés

szőlő-ajtványokra.

A nagyméltóságú földművelésügyi m. kir. miniszterium felügyelete alatt álló Arad-baraczkai országos szőlő-ajtványtelep igazgatósága ezennel **előjegyzést** nyit az ugyanonnan f. év őszén esetleg az 1895-ik év tavaszán kiadandó amerikai alanyokon készült fás szőlőajtványokra.

A teljesen hibátlan fás szőlő-ajtványok ára ezrenként 110 frt o. é. csomagolást és a paulisi vasuti állomásra való szállítást is beleértve.

A megrendelések azon sorrendben fognak kiadatni és pedig **teljes mennyiségben**, a mily sorrendben az előjegyzések beérkeznek.

Felkéretnek mindazok, kik szükségleteiket előjegyezteni kívánják, hogy **folyó évi február hó végéig** eziránt alólirt igazgatósághoz fordulni sziveskedjenek, honnan esetleg bővebb felvilágosítást is fognak nyerni.

Egyben tudomására hozzatik az érdekelteknek, hogy a jelzett telep igazgatósága — oltási célokra — nagyobb mennyiségű amerikai és európai szőlővesszőt hajlandó vásárolni jutányos áron. Kinek tehát vannak ily eladó vesszők, azok forduljanak ajánlataikkal ugyancsak az alólirt igazgatósághoz.

Ménes, 1894. február hó.

Az arad-baraczkai országos szőlő-ajtványtelep igazgatósága

Ménes, u. p. Györök vinczellér-iskola.

96 2-3

Kevés haszon, nagy forgalom!

Van szerencsénk a n. b. vevőinknek és a t. közönségnek tisztelettel tudomására hozni, hogy **divat-, kézmű-, rövidáru-, norinbergi fehérnemű és gyermekjáték üzletünket**

a téli idényre

a legjobb és legolcsóbb árukkal felszereltük, a nagy forgalom által azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy azokat

olcsóbban mint bárhol

eladjuk. Minden igyekezetünk az, hogy t. vevőinket a legolcsóbb árban kiszolgálhassuk, mert a terrünk

kevés haszon, nagy forgalom!

T. vevőink b. pártfogását továbbra is kérjük
Tisztelettel

Kilényi C. és Társa

a kék golyóhoz,

Aradon, Andrassy-tér 20. szám

(Arad-épület.)

108 8-8

Legjobb minőségű ölfák

↳ szállított árak mellett. ↳

I. minőségű cserfa	4 köbméterenként frt 13.—
I. minőségű bükkfa	4 köbméterenként frt 12.—
I. minőségű dorongfa	4 köbméterenként frt 11.—

gyújtóforgács ingyen hozzáadásával
házhoz szállítva 4 köbméterenként 80 kr.

WALDER S. és FIA

és első szászrégeni tutajkereskedő társulat Aradon.

113 2—3

BECK ALAJOS

csokoládé, dessert és cukorkaárak üzlete ARAD,
színházépület.

Dus választékban honi és külföldi

**bonboniérek, attroppok, csemege,
színházi cukorkák
és egyéb különlegességek, csokoládé bonbonok,
finom francia befőttek.**

↳ Török méz a legjobb szer köhögés ellen. ↳

Nagy raktár tea- és téasüteményekben.

Mindent a legjutányosabban számít és vidéki megrendeléseket pontosan teljesít

24 8—8

BECK ALAJOS
ARAD, színház épület.

Amerikai Cables a legjobbhoz bizonyult.

Magyar-adria vasuti kötelék

A magyar-adria vasuti kötelék díjszabás 1891. május hó 25-étől érvényes II. rész 1 és 2. füzetében, illetve az 1. füzetnek 1893. évi június hó 1. étől II. potlékában foglalt XXIV. kivételes díjszabások Budapest-Ferencvárosra fenálló díjtételek 1894. évi január hó 1-étől kezdve Budapest-Kitérb állomásra is kiterjesztetnek. Budapest 1893. december hó 23.

Az igazgatóság.

M. kir. államvasutak. Zágrábi üzletvezetőség.

47158/93. sz.

99. 1—

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak zágrábi üzletvezetősége a vonalai mentén levő szolgálati órák (a vonatkísérő és mozdonytisztviselő zsebóráinak kivételével) jókarban tartását, javítását és szabályozását az 1894. évi május hó 1-től 1896. december 31-ig terjedő időre verseny útján átengedni szándékozáván, felhívjuk a vállalkozni szándékozó és iparengedéllyel bíró órássokat, hogy kellőleg bélyegzett ajánlataikat, melyek a magyar és horvát vonalakra külön-külön szerkesztendők f. évi április hó 20-ának déli 12 órájáig I. szakosztályunkhoz (Zágráb, Trenkova-utca 12. szám, I. emelet) benyújtani sziveskedjenek. Az ajánlatok fent említett két vonalcsoporthoz egyikére is tehetők, ugymint a magyar vonalcsoporthoz alkotó budapest-kelenföld-szt.-lőrinczi, rétszilás-szegvár-di, zánkány-dombovár-bátaszéki, somogyszobbarcsi, barcs-pécs-üzögi, üzög-villányi, hidegkut-gyönktamas-miklósvári, somogyszob-balaton-szt.-györgyi vonalakra, Budapest-Kelenföld, Üzög, Áta, Trinitás, Villány, Barcs és Balaton-Szt.-György állomások kivételével, illetőleg a horvát vonalcsoporthoz alkotó zánkány-fumei, sziszek-bródi, sunya-doberlini, zapresic-osáktornyei, zabok-kiteplitz-krapinai és varasd-guboveci vonalakra Doberlin, Bród és Zapresic állomások kivételével.

A szerződés tervezete az üzletvezetőség pályafentartási és építési osztályában, továbbá osztálymérnökségeinknél a hivatalos órák alatt megtekinthető.

Zágráb, 1894. január hó 10-én.

Az üzletvezetőség.

A legkedveltebb szoba-illatszerek,

578

u. m. :

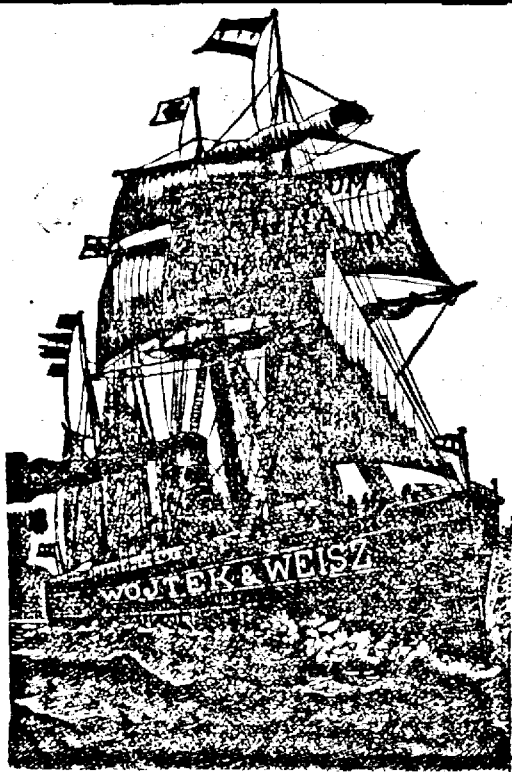

Gyöngyvirág,
Salon-bouquet.
Amour-bouquet,

Orgona,
Levendula,
Kárpáti fenyő.

15 6—12

↳ Telefon-szám 147. ↳

Tea és Rum

különlegességeink nagy raktárát,
u. m. :

Caravan, Suchong, Congo,
Pecco, Mandarin, és császár-
keverékek, valamint
legzamatosabb

jamaicai rumjainkat

becses figyelmébe ajánljuk.

↳ Telefon-szám 147. ↳

Kapható csakis
ARADON,

VOJTEK és WEISZ

gyógyáru-üzletében,
Andrássy-tér 14. sz.

Telek-eladás.

Egy háztelek a kis-körut és Baross-park felé
350 □ terjedelmű (sarok), szabad kézből
jutányos áron és előnyös feltételek mellett eladó
 és azonnal átvehető. Továbbá figyelmeztetem a nagyérdemű közönséget,
 hogy több adómentes **uj ház is, igen előnyös feltételek**
mellett, jutányos áron eladók. Bővebb értesítést nyújt

Rosenberg Károly
 104 2-3
ügynök ARADON, Simonyi-utca 2-ik szám alatt.

Kivágni!
 Sok ezer ember szenved a
galandféreg
 valamint másféle giliszta bajokban.

A közönség érdekében és soknak kívánára közlöm ezen betegségnek ismertető jeleit. Giliszták és gilisztaféregnek eltávolításán kívül megnevezett betegségeket következőképpen lehet megismerni: arczsin változása, homályos tekintet, kék gyűrűk a szemek körül, letapadó nyelv, emésztési zavarok, étvágyhiány, változóvá mohó éhséggel, émelygés, sőt ájulás és szédülés különösen égyomorra, egy csomókának nyakig való feltódulása, nyálka tömörülés, test dagadtsága, gyomorsavak, gyomorégés, gyakori böfögés, kolika, korgás, hullámszerű mozgások, szuró-szívó fájdalmak a belekben ismétlődő szurások, szívdobogás, vérkeringésben előforduló zavarok, különösen hölgyeknél, többszöri váratlanul beálló fejfájás, buskomorság, életuntóság, elkeseredettség. Azért ajánlom ezen könnyű kísérletet megtenni.

Ezen, kik magukat sápkórosoknak, mell-, gyomorbetegnek továbbá tüdővészben levőknek vélték, az én általam ajánlott kísérlet által kiépültek, miután galandféregbajban szenvedőknek más gyógymód nem létezik, mert csak az egészséges vércépzés helyreállítása természetes gyógymódja minden bajnak.

Ezen ártatlan gyógymód 2 óráig tart csak, a foglalkozás megállítása nélkül.

Tudakozódásokra csakis levélbélyeg melléklésével adok felvilágosítást. Több mint 1000 köszönő levél bizonyítja említett gyógymódom hasznosságát.

Mohrmann Rich. Emil, Hamburg,
 Colonnaden 68. I. 8 7-8

PSERHOFER J.-féle gyógyszertár
 BÉCSBEN, I. ker., Singerstrasse 15. sz. a. „zum goldenen Reichsapfel.“

Vértisztító labdacok, ezelőtt általános labdacok neve alatt; ez
 utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben ezen labdacok osodás hatásukat észerszeresen be nem bizonyították volna. Évtizedek óta ezen labdacok általános elterjedésnek öröndenek és alig van család, melyben ezen kitűnő háziszertől készlet nem volna található.

Számtalan orvos által ezen labdacok háziszertől ajánlatnak és ajáltattak minden oly bajoknál, melyek a rossz emésztésből és székrekedésből erednek: mint epe-zavarok, májbajok, kolika, vértőlulások, aranyér, béltétlenség s hasonló betegségeknél. Vértisztító tulajdonságuknál fogva kitűnő hatással vannak vérszegénységre s az abból eredő bajoknál is: így sápkórú, idegességből származó fejfájásoknál stb. Ezen vértisztító labdacok oly könnyen hatnak, hogy a legsebekélyebb fájdalom nélkül bevehetők.

Még a legyengébb egyének, de még gyermekek által is minden aggodalom nélkül bevehetők.

A számtalan hálaíratból, melyet e labdacok fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségek után egészségük visszanyerése folytán hozzánk intéztek, ezen helyen csakis néhányat említenek megjegyzéssel, hogy mindenki, aki ezen labdacokat egyszer használja, meg vagyunk győződve, hogy azokat tovább fogja ajánlani.

Köln, 1893. April 30-án.

Tisztelt Pserhofer ur!
 * Legyen oly szives és küldjön nekem ismét 15 takereszt az Ön felülmúlhatatlan vértisztító labdacosaiból utánvéttel. Fogadjja ez uton is a legmélyebb köszönetemet labdacosai csodáhatóságáért. Maradok teljes tisztelettel
 Pawlistik Ferencz, Köln, Lindenthal.

Hrasche, Flödnik mellett, 1887. szept. 12-én

Tekintetes ur!
 Isten akaratát volt, hogy az Ön labdacosai kezeim közé kerültek, melyeknek hatását ezennel megírom: Én gyermekágyban meghűltem olyannyira, hogy semmi munkát sem voltam képes többé végezni és bizonyára már a holtak közt volnék, ha az Ön csodálatraméltó labdacosai engem nem mentettek volna meg. Az Isten áldja meg Önt ezért észerszer. Nagy bizalmam van, hogy ezen labdacok engem is tökéletesen ki fognak gyógyítani, amint már másoknak is egészségük visszanyerésére segítségül szolgáltak.

Kniföz Teréz.

Bécs-Ujhely, 1887. nov. 9-én

Mélyen tisztelt ur!
 A legforróbb köszönetemet mondok ezennel Önnek 30 éves nagyérdemű nevében. Az illető 5 éven át szenvedett gyomorhurutban és vízkórásban, már életét is meguntá, melyről egykötet le is mondott, midőn véletlenül egy dobozt kaptam az Ön kitűnő vértisztító labdacosaiból s azokkal állandó használata folytán tökéletesen kigyógyult.

Legfőbb tisztelettel Weinczettel Josefa.

Eichengraberamt, Gföhl mellett, 1889. márc. 27

Tekintetes ur!
 Alulírott ismétlen Kér 4 csomagot az Ön valóban hasznos és kitűnő labdacosaiból. El nem mulasztatom legnagyobb elismerésemel kifejezni ezen labdacok értékeit és azokat ahol csak alkalmas nyilik a szenvedőknek legsebbebb fogom ajánlani. Ezen hálaíratom tetszéspórinti használásáért Önt ezennel felhatalmazom.

Teljes tisztelettel Hahn Ignác.

Gotschdorf, Kolbach mellett, Szilézia 1888. okt. 8

T ur!
 Folkérem, miszerint az Ön vértisztító labdacosaiból egy csomagot 8 dobozzal küldeni sziveskedjék. Csakis az Ön csodálatos labdacosainak köszönetem, hogy egy gyomorbajtól, mely encem 6 év óta gyötört, megszabadultam. Ezen labdacok nálam sohasem fognak kifogni s midőn legforróbb köszönetemet kifejezem, vagyok tisztelettel

Zwickl Anna.

Ezen vértisztító labdacok csakis a Pserhofer J.-féle, az „arany birodalmi almához“ címzett gyógyszertárban, Bécsben I., Singerstrasse 15. sz. a. készítettnek valódi minőségben s egy 15 szem labdacost tartalmazó doboz ára 21 kr. Egy csomag, melyben 6 doboz tartalmazzatik, 1 frt 03 krba kerül; bérmentesen utánvéttel küldésnél 1 frt 10 kr. Egy csomagnál kevesebb nem küldetik el.

Az összeg előlben beküldésénél (mi legjobban postautalványon eszközöltétek) bérmentes küldéssel együtt: 1 csomag 1 frt 25 kr. 2 csomag 2 frt 30 kr. 3 csomag 3 frt 35 kr. 4 csomag 4 frt 40 kr. 5 csomag 5 frt 20 kr. és 10 csomag 9 frt 20 krba kerül.

NB. Nagy elterjedtségük következtében ezen labdacok a legkülönbözőbb alakok alatt utánoztatnak; ennek következtében kéretik csakis Pserhofer J.-féle vértisztító labdacokat követelni és csakis azok tekinthetők va-

lódinak, melyeknek használatai utasítása a Pserhofer J. név aláírással fekete színben és minden egyes doboz fedele ugyanaz aláírással vörös színben van ellátva.

Amerikai köszvénykenőcs, gyors és biztos hatású legjobb szer, minden köszvényes és csuzos bajok, u. m.: gerincz-agy bántalom, tagazagadás, ischias, migraine, ideges fogfájás, főfájás, fülzaggadás stb. stb. ellen. 1 frt 20 kr.

Tannochinin hajkenőcs Pserhofer J.-től. Évek hosszú sora óta valamennyi hajnövesztő szer között orvosok által a legjobbnak elismerve. Egy elegánsan kiállított nagy szelencével 2 frt.

Általános tapasz Steudel tanártól. Ütés és mérges daganatoknál, ujjkivácl, okozott kénés, ladi-mell vagy más íly bajoknál, mint kitűnő szer lön kipróbálva. 1 tégely 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Fagybalszam Pserhofer J.-től. Sok év óta a fagyos tagokra és minden idült sebre, mint legbiztosabb szer elismerve. 1 köcsöggel 40 kr. Bérmentve 65 kr.

Utifüvedy, egy általános ismert kitűnő háziszert, hurut rekedtség, görcsös köhögés stb. ellen. 1 üvegcseke ára 50 kr. 2 üveg bérmentve 1 frt 50 kr.

Élet-esszencia (prágai csöppek) megrontott gyomor, rossz emésztés és mindennemű altesti bajok ellen kitűnő háziszert. Egy üvegcsevel 22 kr., 12 üveg 2 frt.

Általános tisztító só Bulrich A. W.-től. Kitűnő háziszert a rossz emésztés minden következményei, u. m.: főfájás, esésülés, gyomorgörcs, gyomorhév, aranyér, dugulás stb. ellen. 1 csomag ára 1 frt.

Angol csodabalszam, 1 üveg 50 kr., egy kis üveg 12 krajczár.

Por a lábizzadá ellen. Ezen por megszünteti a lábizzadást s általában képződő kellemetlen szagot, épen tartja a lábbelit és mint ártalmatlan szer van kipróbálva. Egy dobozzal 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Golyva-balszam, kitűnő szer golyva ellen. 1 üveg 40 krajczár, 40 krajczár, bérmentes küldéssel 65 krajczár.

Helső vagy egészség-só kitűnő gyógyszer, gyomorhurut és minden rendetlen emésztésből származó bajoknál. 1 csomag 1 frt.

Ezen itt felsorolt készítményeken kívül az osztrák lapokban hirdett összes bel- és külföldi gyógyszerészeti különlegességek raktáron vannak és a készletben netán nem levők gyorsan és olcsón megszerelhetnek. — Postai megrendelések a leggyorsabban eszközöltetnek, ha a pénzüsszeg előre beküldetik; nagyobb megrendelések utánvéttel küldetnek. Bérmentve csakis oly esetben történik a küldés, ha az összeg előre beérkezik, mely esetben a postaköltségek sokkal mérsékeltebbek.

Hirdetés.

Az 1878. évi XX. t. cikkbe iktatott és az 1887. évi XXIV. t. cikkkel meghosszabbított vám és kereskedelmi szövetség XVI. cikkének módosításáról szóló 1893. évi XLI-ik t. cz. végrehajtására vonatkozó rendelet, mely a találmányok körüli eljárásról intézkedik, azzal hirdetik ki, hogy ezen magas rendelet a hivatalos órák alatt a városi levéltárban az érdekeltek által megtekinthetők.

Ara, 1894. január 12.

A városi tanács.

M. kir. államvasutak üzletvezetősége! Miskolczon

84 | III. sz. 62 1-*

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak legény-mihályi állomásán az 1894-ik évi július hó 1-től megüresedő vendéglői üzletnek, ugyanazon időponttól számított három évi időtartamra leendő bérlete iránt azaz 1897. évi június hó 30-ik napjaig ezenel nyilvános ajánlati tárgyalás hirdettetik.

Az 50 kros bélyeggel és „Ajánlat a m. kir. államvasutak legény-mihályi állomásán levő vendéglő üzletére 84. számhoz“ felirattal ellátott, borítékba zart és lepecsételt, nemkülönbön a kellő okmányokkal felszerelt ajánlatok az 1894. évi május hó 1-ső napja déli 12 óráig a m. kir. államvasutak miskolczi üzletvezetősége titkári hivatalához — posta útján térti vevény mellett — nyújtandók be.

Bánatpénz fejében pedig 50 azaz ötven o. é. frt készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban a nevezett üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál Miskolczon az 1894. évi ápril hó 31. napja déli 12 óráig letendő.

A vendéglő bérletére vonatkozó feltételek a nevezett üzletvezetőség III. forgalmi és keresk. osztályában (II. emelet) a hivatalos órák tartama alatt megtekinthetők; miért is ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy a feltételeket ismerik s azokat magukra nézve egész terjedelmökben kötelezőknek elfogadják.

A feltételektől eltérő, vagy a kitűzött határidőn túl beérkezendő ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

A m. kir. államvasutak miskolczi üzletvezetősége fentartja magának a jogot, hogy az ajánlattevők közül — tekintet nélkül az ajánlott bérösszegre — szabadon válasszhasson.

Miskolcz, 1894. január hó 6-án.
Az üzletvezetőség.

STEIGERWALD A.

kárpitós, díszítő és butorgyáros Araden.

Butorraktár: Andrassy-tér 15. — Butorgyár: P.Választó-u. 32.

Telefon sz. 115. Ajánlja dusan felszerelt raktárát 11 4—12

salon-, ebédlő- és hálószoba-butorait,
ugyszintén a legizlésteljesebb

KÁRPITOS-BUTORAIT.

Minden stýl kivitelben előnyös és olcsó árak mellett. Vidéki megrendelések pontosan teljesítettek.

M. kir. államvasutak. Üzletvezetőség Kolozvár.

121/94. I/c. szám.

74.1—x

Pályázati hirdetmény.

Sósav, horganyhulladék és talpfajelő szegek szállítására.

A nagyváradi talpfa telítő telep részére 1894. évi március hó 20-tól 1894. évi szeptember hó végéig 1730 q. (100 kgr.) sósavra, 284 ezer drb horganyzott talpfajelő szegre, és 346 q. (100 kgr.) horganyhulladékra lévén szükség, ezen mennyiségek szállításának biztosítása céljából ezennel nyilvános pályázat hirdetik.

Szállító köteles, ha kívánatik, — a neki átengedett mennyiség 25%-ával többet is az ajánlati egységgel szállítani, mely kívánalomról azonban szállító az üzletvezetőség által, még június hó vége előtt fog értesíteni.

A szállítás a m. kir. államvasutak részére érvényben levő 129,381/91. szám alatt kiadott általános anyagszállítási feltételek és a jelen kiírás alkalmával 121/94. sz. a. szerkesztett pályázati feltételek szerint eszközölnöd.

A fentemlített szállítási feltételek a magyar kir. államvasutak összes üzletvezetőségénél naponta megtekinthetők, vagy posta útján a m. kir. államvasutak budapesti nyomtatványtáráról 25 kr vételár lefizetése mellett megszerezhetők.

Ajánlati munkát és a 121/94. számú pályázati feltételek a magyar kir. államvasutak kolozsvári üzletvezetőségénél díjmentesen kaphatók, vagy onnan posta útján kérhetők.

Mindegyik ajánlattevőről feltételeztetik, hogy a fennebb említett feltételeket ismeri és azokat egész terjedelmében elfogadja.

Az ajánlati mintán a szállítandó anyagok gyártási helye kitüntetendő.

Az egységi ár ajánlati mintán látható egység szerint minden anyagnál külön-külön számozkkal és betűkkel kiteendő.

Az 50 kros magyar bélyeggel ellátott és bepecsételt ajánlatok következő külsővel: „Magyar kir. államvasutak üzletvezetőségének.

Kolozsvártt. 6

„Ajánlat talpfa telítő anyagok szállítására 121/94. számhoz.”

1894. évi február hó 20-án déli 12 óráig a kolozsvári üzletvezetőség anyag és leltár beszerzés osztályához benyújtandók, vagy posta útján beküldendők.

Bánatpénz gyanánt az ajánlott mennyiség értékének 5 százaléka készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapírokban f. évi február hó 19-én déli 12 óráig a kolozsvári üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál leteendő.

Az ajánlatot az egyes anyagok egész kiírt mennyiségére, vagy annak tetszés szerinti részletére lehet tenni.

A magyar kir. államvasutak részére határozottan fenntartatik a jog, hogy az ajánlatok közt minden tekintet nélkül az arra és feltételekre szabadon választhasson, továbbá hogy az ajánlott mennyiségből tetszés szerinti részmenyiség szállítását is átengedhesse az esetben, ha az ajánlat világosan nem az egész mennyiség szállításának elnyerése s kikötése mellett tétetett, és végre, hogy a cél elérésére bármily más irányú intézkedést is teheszen.

Egyidejűleg fenntartja magának az üzletvezetőség azon jogot is, hogy addig is, míg az ajánlatok fölött döntőleg határozná, egyes ajánlkozóknál az ajánlati árak mellett megrendeléseket teheszen.

Az illető ajánlkozók ezen megrendeléseket teljesíteni köteleztetnek anélkül, hogy ebből folyólag valamely szállításnak végleges átengedését követelhetnének.

Kolozsvártt, 1894. január hóban.

Az üzletvezetőség.

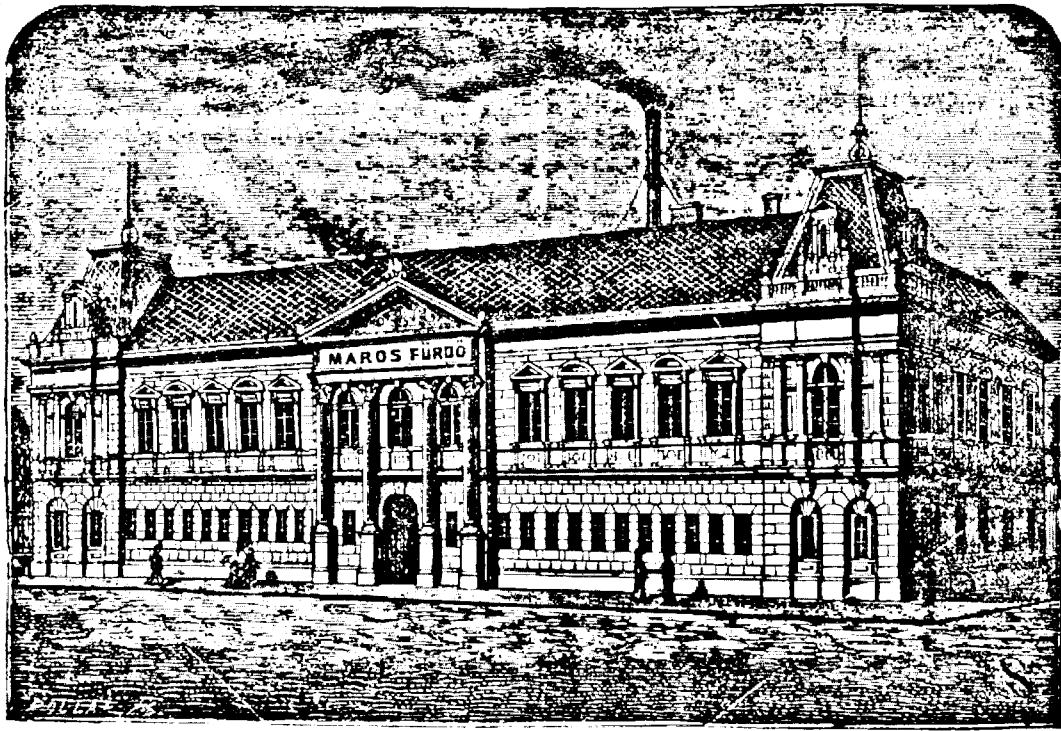
Az élvezetek egyik legolcsóbb és legkellemeesebb neme, mely testünket felüdíti, zsihbádásnak induló idegeinket napi munkáink teljesítésére képesebbé teszi, vérünk rendes mozgását előnyösen előmozdítja s lelkünk kedélyvilágának vidámságát kedves hangulatban tartja a „fürdés.”

A fürdés kiválólag a gőzfürdésel járó dörzsölés (Frotiren) következtében a testről a felbőr lehámlik, a bőr likacsai kitisztulnak s így lehetővé tétetik, hogy testünk, a belőle kifejlődő s egészségünkre kártékonyan ható maró, sós nedvektől megszabadíttassék azáltal egészségünk biztosíttatik.

Hogy ezen önmagunk iránt tartozó kötelességünknek lehetőleg eleget teheszünk

Simay István a „Maros“-gőzfürdő tulajdonosa

a fürdési díjakat oly méltányosan állapította meg, hogy azt mindenki használhatja.

A váróteremben hideg ételek és italok mérsékelt árak mellett kiszolgáltatnak Szűrt Maros-ivóvíz eladására is havi bérlet nyitattik. Előjegyezni a pénztárnál lehet.

Gőzfürdő.		Vizgyógy.	
Egy személy-jegy	— frt 70 kr.	Egy személy-jegy	— frt 50 kr.
10 drb bérlet-jegy	5 frt 70 kr.	30 drb bérlet-jegy	13 frt 50 kr.
Egy deák-jegy	— frt 40 kr.	Vas és móor-fürdő.	
Uzás-tanítás.		Egy személy-jegy	1 frt — kr.
Idényjeggyel együtt	12 frt — kr.	10 drb bérlet-jegy	9 frt 50 kr.
Uzoda.		Kád-fürdők.	
Egy személy-jegy	— frt 30 kr.	Ruhával	— frt 50 kr.
4 darab bérlet-jegy	1 frt — kr.	Ruha nélkül	— frt 40 kr.
10 drb bérlet-jegy	2 frt — kr.	Villany-fürdő.	
Egy gyermek-jegy	— frt 20 kr.	Egy személy-jegy	— frt 70 kr.
10 drb bérlet-jegy	1 frt 50 kr.	10 drb bérlet-jegy	6 frt 50 kr.
Hideg és gyógy-fürdő.		Külön ruha-díjak.	
Egy személy-jegy	— frt 50 kr.	1 lepedő vagy palást	7 kr.
10 drb bérlet-jegy	4 frt 56 kr.	1 törölköző	3 kr.
30 drb bérlet-jegy	13 frt 50 kr.	Pénztárnyitás	
Masszázs egy személy	— frt 70 kr.	nyáron reggeltől 8 órákor.	
		télen reggeltől 7 órákor.	

A Simay-féle gőzfürdő-épületben az emeletben napos vagy hónapos szobák bérelhetők.

A t. cz. birtokos urak figyelmébe!

Aradváros központjában, a színház közelében lévő Simay-féle gőzfürdő-épület emeleti részében, több utczaí, parkettával kikapdolt szoba, hónapos vagy éves bérletre szolgálattal kiadó.

A háznál van vízvezeték, szűrt Maros-víz, és télen át gőzfűtés.

VARGA TESTVÉREK

kocsigyártása és nagy kocsiraktára
ARADON, Fő-ut II-ik sz.

Ajánljuk megvételre a nagyobb mennyiségben raktáron levő legdivatosabb kivitelben és szilárd anyagból készült

kész kocsijainkat és szánkóinkat

a legjutányosabb árak mellett. Elfogadunk mindennemű kocsifalakitást és kisebb-nagyobb kocsijavításokat, nemkülönben minden e szakba vágó bogrnár-, kovács-, fényező- és nyerges-munkákat a legjutányosabb árak és pontos kiszolgálással kezessége mellett.

Használt kocsik becseréltetnek. Új kocsikért egy évi jótállás vállalatik.

23 6-*

Tisztelettel

VARGA TESTVÉREK.

Ugyanitt két fiu tanulónak felvétetik.

740418 | 893. sz.

M. kir. államvasutak.

Hirdetmény.

Délnémet vasuti kötelék. — Új kivételes gyümölcsdijszabás életbeléptetése.

1894. évi január hó 1 én a délnémet-osztr.-magy. vasuti kötelékben új VI. rész 2. füzet lép életbe, mely friss és aszalt gyümölcs, szilva-iz stb. szállítására nézve kivételes dijszabást tartalmaz.

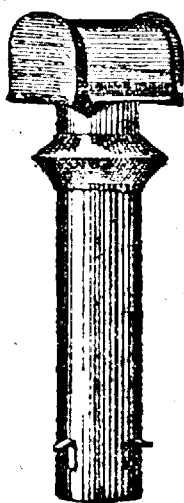
Ezen új dijszabás által az 1891. évi október hó 10-étől érvényes hasonnemű dijszabás érvényen kívül helyeztetik.

A dijszabás példányai a részes vasutaknál 25 kr-ért megszerezhetők.

A m. kir. államvasutak igazgatósága a részes vasutak nevében is.

Budapest, 1893. december hó 16-án.

Az igazgatóság.

PANKER VIKTOR

épület és műlakatos

ARADON. Akác-utca I. sz. és javítóműhely Szabadságtér 10. sz.

Van szerencsém a n. é. közönségnek

épület- és műlakatos műhelyemet

nyújtó és jutányos munka mint pontos és gyors kiszolgálást tekintetében különösen ajánlani.

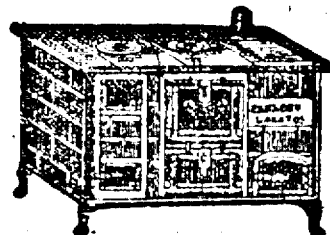
Elvállalok minden szakmabeli munkát, nevezetesen: ablak és ajtó vasalásokat, takaréktűzhelyek, sűrű és folyosókerlátók készítését, melyekről a legújabb minták szerint, természetes nagyságu rajzokkal is szolgálok; továbbá vasajtókat és ablakokat, hullámszűrőket, portale vasalásokat ponyvagépezzel együtt. Javítások és tatarozások pontosan, gyorsan és a legjutányosabban fogatosittatnak. Különösen figyelembe ajánlom azon előnyt, melyet vasablakok készítésénél nyújthatok azáltal, hogy a felemelt vasárak mellett is képes vagyok ezeket kilogrammonként 27/-kr-ért készíteni. Végezetül meg-

jegyzem, hogy minden nagyobb megrendelésnél ár-engedelménnyel is szolgálok, és vasszárító kocsarakat — nedves épületek kiszárításához naponként 25 kr. díjért rendelkezésre bocsájtok.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását és minél számosabb megrendeléseit kérve, maradtam kiváló tisztelettel

Panker Victor

épület és műlakatos.
Akác-utca I. szám.

Magyar királyi államvasutak igazgatósága.

12867/94 sz.

107 1-3.

Hirdetmény.

Nyugot-német-osztrák magyar vasuti kötelék. (Az I. számú pótlék életbeléptetése a 3. füzet-hez tartozó függelékhez.)

A fenti kötelék II. rész 3. füzetéhez 1893. évi szeptember 15-én kiadott függelékhez, f. évi február 15-vel az I. számú pótlék lép életbe.

Ezen pótlék a tengeri (kukoricoza), takarmány, liszt, korpa stb. szállítására érvényes kivételes dijszabás tételeinek kiegészítését és módosítását, továbbá Hatvan állomással való forgalomban száritott, kilugozott répaszele-tekre új díjtételeket tartalmaz.

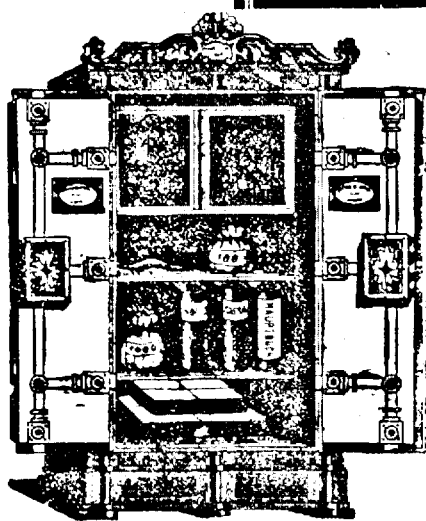
A pótlék a részes vasutagazgatóságoknál 10 pfennig 6 krajczárért szerezhető meg. Budapest, 1894. február 1.

A m. kir. államvasutak igazgatósága, a részes vasutak nevében is.

SINGER

A „NÁDOR SZÁLLODA“ MELLETT.

SINGER

Amerikai varrógépek,
vasbútor
és pénzszekrények
gyári raktára.
SINGER L. S.

aradi kereskedő 1856. óta.

A os. kir. osztr. és a m. kir. miniszteriumok s államvasutak szállítói

tíz és betörés ellen biztos kis kézi és nagy

pénzszekrények

gyári raktára.

Községek számára kivételesen 25% engedmény.

Azonkívül ajánlom

vasbútor gyári raktáromat nagy választékban.

Valódi amerikai
H O W E,
karikahajó
WHEELER & WILSON,

Singer és kézi varrógépek családok, szabók és cipészek részére.

Mindennemű varrógépek javítása is eszközöltetik.

Varrógépekhez szükséges kiegészítők. 581

SINGER L. S.

DÜRR TESTVÉREK

fűszer-, csemege-, gyarmatáru-, ásványviz- és borkereskedése

az „arany szarvashoz“

Aradon, fő-ut 2. sz.

A VÁROSHÁZÁVAL SZEMBEN.

A BŐJT

beáltával bátorkodunk a nagyéremű közönség figyelmébe ajánlani a következő cikkekét, u. m.: legfinomabb **francia sardiniát, angolnát, valódi astrahan és orsovai nagyszemű halikrát**, nemkülönben a legfinomabb módon elkészített különféle **haringeket**, mindennemű **conservet**, a legnagyobb választékban, ugyszinte

valódi balatoni élő halak

folyton friss állapotban kaphatók. Ajánljuk továbbá válogatott **carfioljainkat**. Naponta **friss, tisztán kezelt pusztai vaj**, valódi **znaimi ugorka, bozeni befőttek** a legnagyobb választékban. Valódi **francia pezsgő és bor, cognac**. Friss **hidegen sajtolt lenolaj**.

Magy. kir. államvasutak.

184137 C. II.

Hirdetmény.

Osztrák, magyar-svájci vasuti kötelék.

Az I. számú pótlék életbeléptetése a gabonadij szabáshoz.

1894. évi január hó 1-vel a fenti kötelék forgalomban az 1893. szeptember 1-től érvényes III. rész 2. dijszabási füzetéhez (gabona dijszabás) az I. pótlék lép érvénybe, mely a dijszabási határozmányok módosítását kiegészítések illetve helyesbítéseket tartalmaz.

A pótlék a részesvasutaknál 10 fillérért megszereshető.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága a részes vasutak nevében is.
Budapest, 1894. január hóban.

Az igazgatóság.

Jó bizonyítványokkal és kellő műveltséggel rendelkező

gazdasszony (kulcsárnő)

ki évek óta ily minőségben működik és a gazdálkodás minden ágában teljes jártassággal bír,

állást keres.

Bővebb értesítés nyerhető e lap kiadóhivatalában.

Meghívás

a „borosjenői takarékpénztár részvénytársaság“

VI. rendes közgyűlésére,

mely 1894. évi február hó 27. napján d. e. 10 órakor

Borosjenőn a takarékpénztár helyiségében fog megtartatni.*)

Tárgysorozat:

1. A közgyűlési jegyzőkönyvet hitelesítő 2 tag megválasztása.
2. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése az 1893. évi zárszámadásról, továbbá a mérleg megállapítása és a tiszta nyereség mikénti felosztásáról szóló indítványa.
3. Az igazgatóság és felügyelő bizottság felmentése.
4. Az igazgatóságnak és felügyelő bizottságnak az alapszabályok 47. és illetve 74. §-ai értelmében való megválasztása.
5. Az alapszabályok megfelelő módosítása.

*) 39. §. A közgyűlésen szavazati jogát csak azon részesvényes gyakorolhatja, kinek részvénye a közgyűlést megelőző 3 nap déli 12 órájáig, a vidékiek által azonban legkésőbbben e közgyűlés napjának délelőtt 9 órájáig a társaság pénztárába letéve lett.

Arad szab. kir. város polgármesterétől.

267 | 894.

106 1-*

Hirdetmény.

Azok, a kik az 1894. évi tenyésztésre ingyen selyempetét kívánják, felhivatnak, hogy a polgármesteri hivatalnál jelentkezve, neveiket s a kívánt petemennyiséget az ott kitett ivre feljegyezzék.

Kik később jelentkeznek, kevesebb petét tarthatnak igényt.

A jelentkezők kötelezik magukat a peték átvételére.

Az ingyen petéket átvéve kötelezik magukat: 1. Mástól petét el nem fogadni.

2. Minden termelt gubót beszállítani a hozzá legközelebb eső kir. beváltóintézetbe, mely a petekiosztás alkalmával megjelöltetik. A gubók tekintet nélkül arra, hogy puha vagy dupla gubók-e, kilónként 1 frtjával váltatnak be, csak a külsőleg is fekete gubók, mint teljesen hasznavehetetlenek fognak 10 krjával beváltatni.

3. Azok akik a termelt gubókat bárki másnak eladnak, egy később meghatározandó összeg erejéig meg fognak büntettetni.

Arad, 1894. február 1.

Salacz Gyula,

kir. tanácsos, polgármester.

Rozsnyay Mátyás

gyógyszertára

és művegytani laboratoriuma

Aradon, Szabadságtér.

Szívesen ajánlkozik minden bárhol és bárki által hirdett gyógyszer-különlegesség beszerzésére, a készletben tart következő megbízható hatású szereket:

Chinin-cukor és Chinin csokoládé gyermekeknek könnyen beadható hideglelés elleni szer, melyet a magyar orvosok étermészettvizsgálók pályadíjjal koszoruztak. Mind az 5 világrézben el van terjedve. Egy darab 6 kr.

Misera-cseppek dr. Häger javított receptje szerint, legmegbízhatóbb szer hideglelés ellen felnőttek számára. Egy üveg 75 kr.

Circassian. Biztos hatású és ártalmatlan szer. Bőli összeállított hajfestőszer — Egy üveg 1 frt 40 kr.

Dr. Brnatzik fogcseppeje Barmely fogfájást azonnala megszüntet. 1 üveg 35 kr
A Rozsnyay-féle

Serail-arczkenőcs. Az arcon mutatkozó májfoltok eltűzésére a legalkalmasabb szer, mely bőrszépt hatásában minden más szert felülmul. Egy kis tégely 70 kr. és egy nagy tégely 1 frt.

Anosmin. A lábizzadás és feltörés ellen biztosan használható. Egy üveg 50 kr.

Valóditokaji bor. Kitűnő minőségűek, dr. Szabó Gyula világhírű pincéjéből. Ára 1 üvegnek 8 és 6 frt.

Mónesi aszúbor. Egy 35 centil. üveg 1 frt 50 krajczár.

Chinabor 2% Chinintartalommal. Egy 30 centiliteres üveg 1 frt.

Vasas Chinabor 2% Chinin- és vasoxydtartalommal. Egy 30 centiliteres üveg 1 frt.

Pepsinbor 2.5% tartalommal. Egy 20 centiliteres üveg 1 frt.

Üvegmaró tinta. Egy üveg 1 frt.

Salon-bengáli tüzek. Füst és szag nélküli, vörös, fehér és sárga színben. Egy kis 2 frt.

Magnesium fáklyák. 150 normal gyertya-égből, 1 drb 60 kr. 12 perczig égő, 1 drb 1 frt 10 kr. 24 perczig égő, 1 drb. 2 frt 10 kr.

Iroda tintapor. (Fekete vagy violaszímben) 1 adag 1/2 literre 10 kr.

Dr. Kepes fagybalzsama. A megfagyott kezet vagy lábát 3-4 nap alatt biztosan meggyógyítja. Egy tégely ára 40 kr.

Lang rheumá ellenes szer. Mindenféle ből eredt rheumás és csontos fájdalma ellen igen hirtelen és keresett szer. Egy üveg ára 30 kr.

Dr. Kelen köhögés elleni pora, mely mindenféle köhögést biztosan gyógyít. Ára 40 kr.

Mindenzen gyógyszer — s pakolási csekély költségek hozzáadásával — bárhova posta útján is elküldetnek.

U. ancsak ezen gyógyszerárban minden vegyvizsgálatra megbízásunk elfogadtatnak és lelkiismeretesen teljes sítottnek

Prakap Sándor

épület- és butor-asztalos, Aradon, Fő-ut 32. sz.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, miszerint

épület- és butor-asztalos üzletemet

a mai kor igényeinek megfelelőleg teljesen berendeztem, úgy hogy a legnagyobb vállalatokat a legpontosabban és a lehető legjutányosabb árak mellett készítem.

Elvállalok minden e szakmába vágó munkákat.

Bátorkodom megemlíteni, hogy rövid egy éves önállóságom alatt azon elismerést vívtam ki magamnak e téren, hogy a legnagyobb vállalatnál, a huszár laktanyánál az összes asztalos munkát elnyertem, amit sikeresen nagyobb részt be is fejeztem. Üzletemben **jó és száraz anyagból, tiszta és jó munkát készítek** saját vezetésem mellett. Minden az üzletemben elkészült munkákért egy évi jótállást vállalok.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve maradtam kiváló tisztelettel

Prakap Sándor

asztalos mester Aradon, fő-ut 32. szám.

19 6—*

Arad szabad királyi város polgármesterétől.

79 | 894. pm.

51 5—52

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város közönsége részéről közhirre tétetik, hogy a városi árvapénztárból és a város által kezelt alapokból törlesztési kölcsönök vehetők.

Fizetendő évenként: 23 évi törlesztésre 8%, a melyből tőke törlesztésre esik 2%, 26 fél évi törlesztésre 7¹/₂%, melyből tőke törlesztésre 1¹/₂% fordítatik. 32 évi törlesztésre 7%, amelyből tőke törlesztésre 1% számoltatik el. A kölcsönvevők jogában áll a kölcsönt a törlesztési időn belül is félévi felmondásra a félévi kamat különbözet megtérítése mellett visszafizetni. Arad 1894. január 10.

Salacz Gyula,

királyi tanácsos polgármester.

Borosjenői takarékpénztár részvénytársaság.

Tartozik. 1893. Mérleg-számla. december 31-én. Követel.

Fő-könyvi lapszám	V a g y o n	Összeg		Főösszeg		Fő-könyvi lapszám	T e h e r	Összeg		Főösszeg	
		frt	kr.	frt	kr.			frt	kr.	frt	kr.
48	Váltók	183447	16			12	Részvénytőke	60000			
49	Pénzkészlet	3165	04			13	Tartalékalap	4496	20		
57	Jelzálog kölcsön	220				25	Átmeneti kamat	1000		65496	20
67	Intézeti ház	5794	75	192626	95	24	Kamatadó hátralék	140	36		
65	Követelés folyó számlán 489.40					60,69	Fel nem vett osztalék	352	80	493	16
62	Levonva tartozás folyó számlán 1.65	487	75			52	Betétek és tőkésített kamatok	59613	18		
66	Követelés bank-giro-számlán	9313	54	9801	29	54	Visszleszámított váltók	69979			
						63	Letétek	258	65	129850	83
						70	Zárlati vagyon mint nyeresemény			6588	05
				202428	24					202428	24

Lázár Gábor s. k.
pénztárnok.

Kelt Borosjenőn, 1893. évi december hó 31-én.

Kentner Dávid s. k.
könyvelő.

Az igazgatóság nevében:

Kohn Lajos s. k.

Dr. Mittler Izidor s. k.

Dr. Téglásy Gábor s. k.

Horváth Gyula s. k.

Schreyer Jakab s. k.

Blau Dávid s. k.

Fejér György s. k.

A számtételi könyvekkel összehasonlítva, átvizsgáltuk és helyesnek találtuk. — Kelt Borosjenőn, 1894. február hó.

A felügyelő bizottság nevében:

Dr. Csillag Ignác s. k.
felügy. biz. tag.

Monti Alajos s. k.
felügy. biz. elnök.

Scheer Lajos s. k.
felügy. biz. tag.

Tartozik. 1893. Nyer- és veszt-számla. december 31-én Követel.

Fő-könyvi lapszám	V e s z t e s é g	Összeg		Főösszeg		Fő-könyvi lapszám	N y e r e m é n y	Összeg		Főösszeg	
		frt	kr.	frt	kr.			frt	kr.	frt	kr.
19	Betéti kamatok	2750	07			70	Nyeresemény áthozat 1892-ről adómentes	11845			
58	Visszleszámítási kamatok	3763	56	6513	63	23	Jutalékok	17	25	135	70
9	Lakbér	250				53	Váltókamat	17381	64		
39	Leírás 1 drb kétséssé vált váltó	250				61	Jelzálogkamat	39		17420	64
55	Tiszti és szolgálja fizetések	2290	26								
59	Óvasköltség	6	30	2796	56						
21	Tőkekamatadó	276	40								
35	Allami adó	856	96								
37	Községi adó	524	74	1658	10						
	Nyeresemény-egyenleg									6588	05
				17556	34					17556	34

Lázár Gábor s. k.
pénztárnok.

Kelt Borosjenőn, 1893. évi december hó 31-én.

Kentner Dávid s. k.
könyvelő.

Az igazgatóság nevében:

Kohn Lajos s. k.

Dr. Mittler Izidor s. k.

Dr. Téglásy Gábor s. k.

Horváth Gyula s. k.

Schreyer Jakab s. k.

Blau Dávid s. k.

Fejér György s. k.

A számtételi könyvekkel összehasonlítva, átvizsgáltuk és helyesnek találtuk. — Kelt Borosjenőn 1894. február hó.

A felügyelő bizottság nevében:

Dr. Csillag Ignác s. k.
felügy. biz. tag.

Monti Alajos s. k.
felügy. biz. elnök.

Scheer Lajos s. k.
felügy. biz. tag.

MEGHIVÁS.

Az aradi ipar- és népbank t. részvényesei
a folyó évi február hó 18-án délelőtt 11 órakor az intézet tanácstermében tartandó
XXIV. ÉVI RENDES KÖZGYŰLÉSRE

ezennel tisztelettel meghívotnak.

Tárgysorrend:

1. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére egy bizottság kiküldése.
2. Az igazgatóság s a felügyelő-bizottság jelentése az

1893. évi mérleg megállapítása, valamint a nyereség felosztása iránti határozathozatal.

3. Az alapszabályok néhány §-ának módosítása.
4. A részvényesek netaláni indítványai.

Azon t. részvényesek, kik a közgyűlésen résztvenni óhajtanak, felkéretnek az alapszabályok 6. és 68. §§-ainak értelmében részvényeiket folyó évi február hó 17-ig az intézet pénztáránál letéteményezni.

Kelt Aradon, 1894. január hó.

Varjassy József, elnök.

Aradi ipar- és népbank.

Vagyon. Mérleg-számla 1893. december 31-én. Teher.

	frt	kr.	frt	kr.		frt	kr.	frt	kr.
Készpénz készlet			66181	63	Részvénytőke			270000	—
Váltó-tárcza			509180	67	Tartalék-alap			96536	25
Hitelegyletek tartozásai:					Váltó-üzlet tartalék alapja			5000	—
Aradi hitelegylet	236133	28			Hitelegyleti tartalék-alap			4998	89
Kunágotai hitelegylet	2382	—	238515	28	Nyugdíj-alap			11636	42
Előleg értékpapirokra	68823	—			Külön alap részvényesek által befizetve			85000	—
Előleg nyersterményekre	7510	—			Hitelegyletek 5% biztossági alapjai:				
Előleg értékpapirokra folyó számlában	927990	75	1004323	75	Aradi hitelegylet	5499	06		
Jelzálog kölcsönök			418331	81	Kunágotai hitelegylet	614	07	6113	13
Zálogházi kölcsönök			66670	30	Takarékpénztári betétek	1395221	87		
Pénzváltó-üzlet tartozása (melléklet					Giro betétek	78371	93	1473593	80
szerint)			138037	69	Hitelezők folyó számlában			569274	87
Ingtatlanok:					Fel nem vett osztalékok			213	—
Szabadság-tér 18. és Haszinger-ut-					Zálogházi feleslegek			253	66
cza 2. számú házak	100289	08			Előre felvett kamatok			11429	26
Uj-aradi fő-ut 840. számú ház . .	9527	20	109816	28	Nyereség áthozat az 1892. évről . .	3200	—		
Pénzintézeteknél elhelyezve			20830	13	Nyereség	54330	47	57530	47
Adósok			9096	89					
Felszerelések leírás után			7000	—					
Hátralékos kamatok			3595	32					
			2591579	75				2591579	75

Böhm Adolf s. k.,
vezérigazgató.

Aradon, 1893. december hó 31-én.

Konschitzky József s. k.,
főkönyvesztő.

Varjassy József s. k.,
ig. elnök.

Reicher Ferencz s. k.,
igazgató.

Ring Lajos s. k.,
igazgató.

Szalay Károly s. k.,
igazgató.

Jelen vagyon- és teher-kimutatást a törvény- és alapszabályok értelmében megvizsgáltuk és helyesnek találtuk.

A felügyelő-bizottság

Ifj. Kristyóry János s. k.,
f. b. elnök.

Kneffel Lajos s. k.,
f. b. tag.

Révész Nándor s. k.,
f. b. tag.

Dr. Páris Lajos s. k.,
f. b. tag.

A felügyelő-bizottság jelentése az 1893. évről.

Tisztelt közgyűlés!

A tisztelt közgyűlés bizalma által az Aradi ipar és népbank ügyvezetésének felügyelésével megbizva, van szerencsénk a kereskedelmi törvény 195. §-ának megfelelőleg, ebbeli hivatásunk teljesítéséről jelentésünket ezennel előterjeszteni.

Miután a hivatolt törvény, valamint a bankalapszabályok 96. §-ában reánk rótt feladatunkat a könyvek és számlák, különösen a pénztárak és a könyvvezetés ismételt vizsgáló betekintése által teljesítettük és a társulat ügyeinek szabályszerű menetéről minden ágban folytonos tudomást szereztünk, az év lezárta után az igazgatóság részéről elénk terjesztett 1893. évi december hó 31-én lezárt mérleget beható vizsgálat tárgyává tettük, az abban felhozott egyes tételeket, ugy

az összes leltár szerinti értékek, pénz- és értékpapír-készletek általunk tételről-tételre eszközölt általános rovincsolása, valamint az összes könyvek és könyvivői összeállítások beható vizsgálata után, különös tekintettel a kereskedelmi törvény 199. §-ára, elismerésre méltó rendben találtuk.

A fentebbiek alapján van szerencsénk az igazgatóságnak az 1893. évi 57530,47 frtnyi tiszta nyeresemény hováfordítása tárgyában betérjesztett indítványát a t. közgyűlésnek elfogadás végett ajánlani.

Végre kérjük a t. közgyűlést, hogy az 1893. évi üzlet-évet illetőleg ugy az igazgatóság, mint tisztelettel aláírott felügyelő-bizottság részére a felmentvényt megadni sziveskedjék.

Kelt Aradon, 1894. évi január hó 31-én.

Ifj. Kristyóry János s. k.,
f. b. elnök.

Kneffel Lajos s. k.,
f. b. tag.

Révész Nándor s. k.,
f. b. tag.

Dr. Páris Lajos s. k.,
f. b. tag.

Nyomatott az „Aradi Nyomdatáraság” könyvnyomdájában.